

Vesna Lab: Strategie rozvoje Vesny

Vesna

/ prostor pomoci, vzdělávání a komunitního života

autor

Bc. Petra Hanušová

vedoucí práce

Ing. arch. Barbora Ponešová, Ph.D.

Ing. arch. Marie Joja, Ph.D.

čestné prohlášení

Čestně prohlašuji, že jsem svoji diplomovou práci na téma
vize rozvoje vesny vypracovala samostatně.

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA ARCHITEKTURY

FACULTY OF ARCHITECTURE

ÚSTAV PROSTOROVÉ TVORBY

DEPARTMENT OF SPATIAL DESIGN

VESNA LAB: STRATEGIE ROZVOJE VESNY

VESNA LAB: VESNA DEVELOPMENT STRATEGY

DIPLOMOVÁ PRÁCE

DIPLOMA THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Bc. Petra Hanušová

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. arch. Barbora Ponešová, Ph.D.

Ing. arch. Marie Joja, Ph.D.

BRNO 2025

Zadání diplomové práce

Číslo práce: FA-DIP0018/2024
Ústav: Ústav prostorové tvorby
Studentka: **Bc. Petra Hanušová**
Studijní program: Architektura a urbanismus
Studijní obor: bez specializace
Vedoucí práce: **Ing. arch. Barbora Ponešová, Ph.D.**
Akademický rok: 2024/25

Název diplomové práce:

Vesna Lab: Strategie rozvoje Vesny

Zadání diplomové práce:

Vesna (Ženský vzdělávací ústav Brno, z.ú.) je spolkem, který byl historicky významnou brněnskou vzdělávací institucí. Dnes je navíc místem, které poskytuje podporu ženám v nouzi a jejich rodinám. Pod Vesnou funguje také Šatník, místo materiální pomoci. Vesna v současné době funguje v areálu budov na Údolní 10 a Pellicova 2c. Kromě toho se spolek angažuje v podpoře azylového bydlení v prostorách bývalého kláštera na Josefské. Veškerý provoz je ovlivněn dočasností, protože všechny prostory, které Vesna využívá, jsou v pronájmu. Šatník na Pellicově je v místě na dobu určitou a ubytovna na Josefské letos na jaře končí.

Rozsah grafických prací:

Cílem této práce, práce zvláštní povahy, je navázat na analýzu Vesny z minulého semestru, která definovala potřeby a prostorové nároky spolku. Každý student bude individuálně zpracovávat strategii dalšího možného scénáře fungování Vesny s ohledem na jednotlivé fáze: od režimu dočasného využití až po trvalá řešení. Konkrétní místo aplikace scénáře bude ponecháno na volbě studenta – v závislosti na zvolené strategii. Možné téma pro rozpracování (vhodné svým měřítkem) je například areál stávajících prostor Vesny s možností rekonstrukce a využití podkroví.

SEZNAM PŘÍLOH

Teoretická východiska:

- Referenční příklady
- Analýzy místa
- Vlastní strategie / Koncept

Podrobná dokumentace:

- Situace 1:1000 / 1:500
- Půdorysy, řezy, pohledy 1:200 / 1:100
- Technický Detail 1:20 – 1:1
- Perspektiva / Axonometrie (exteriér, interiér)
- Architektonický model
- Průvodní zpráva

Seznam literatury:

Borsari, Andrea; Trentin, Annalisa: TEMPORARY: Citizenship, Architecture and City (The City Project), Springer, 2023

Stevens, Quentin; Dovey Kim: Temporary and Tactical Urbanism: (Re)Assembling Urban Space; Routledge, 2022

Bishop, Peter; Williams Lesley: The Temporary City, Taylor & Francis Ltd; 2012

Oswalt, Philipp; Overmeyer, Klaus; Misselwitz, Philipp: Urban Catalyst: The Power of Temporary Use, DOM publishers, 2014

Madanipour, Ali: Cities in Time: Temporary Urbanism and the Future of the City, Bloomsbury Academic, 2017

Termín zadání diplomové práce: 3.2.2025

Termín odevzdání diplomové práce: 5.5.2025

Diplomová práce se odevzdává v rozsahu stanoveném vedoucím práce; současně se odevzdává 1 výstavní panel formátu B1 a diplomová práce v elektronické podobě.

Bc. Petra Hanušová
student(ka)

Ing. arch. Barbora Ponešová, Ph.D.
vedoucí práce

doc. Ing. arch. Jiří Palacký, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Brně dne 3.2.2025

Ing. arch. Radek Suchánek, Ph.D.
děkan

poděkování

Děkuji vedoucím své diplomové práce,
Ing. arch. Barboře Ponešové, PhD., a
Ing. arch. Marii Joja, PhD., za cenné rady,
věcné připomínky a čas věnovaný konzul-
tacím.

Poděkování patří také prof. Ing. arch.
Josefu Chybíkovi, PhD., CSc. za odbornou
pomoc a ochotu při každé konzultaci.

Dále děkuji ředitelce ústavu Vesna, Bar-
boře Antonové, za vstřícnost a konzultace,
které mi pomohly lépe porozumět každo-
dennímu fungování instituce.

V neposlední řadě i všem svým blízkým
za veškerou jejich podporu během studia.

obsah

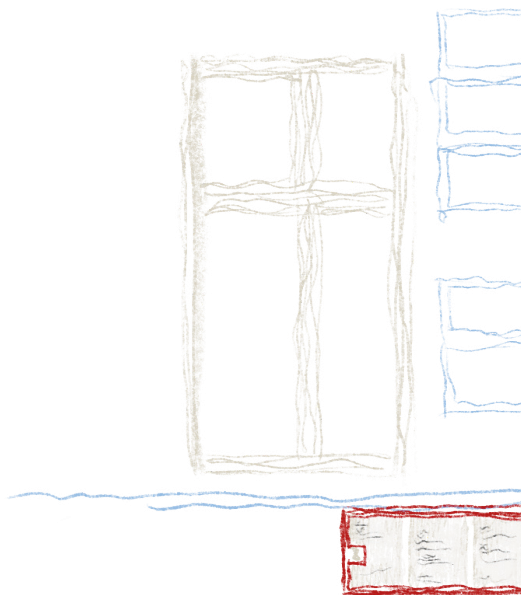
01/	anotace
02/	úvod
03/	teoretická východiska
04/	Vesna
05/	principy návrhu
06/	program
07/	situace
08/	budova A
09/	budova B („věž“)
10/	budova B
11/	reference
12/	pohledy
13/	detail
14/	bourané a nové konstrukce
15/	průvodní zpráva
16/	zdroje

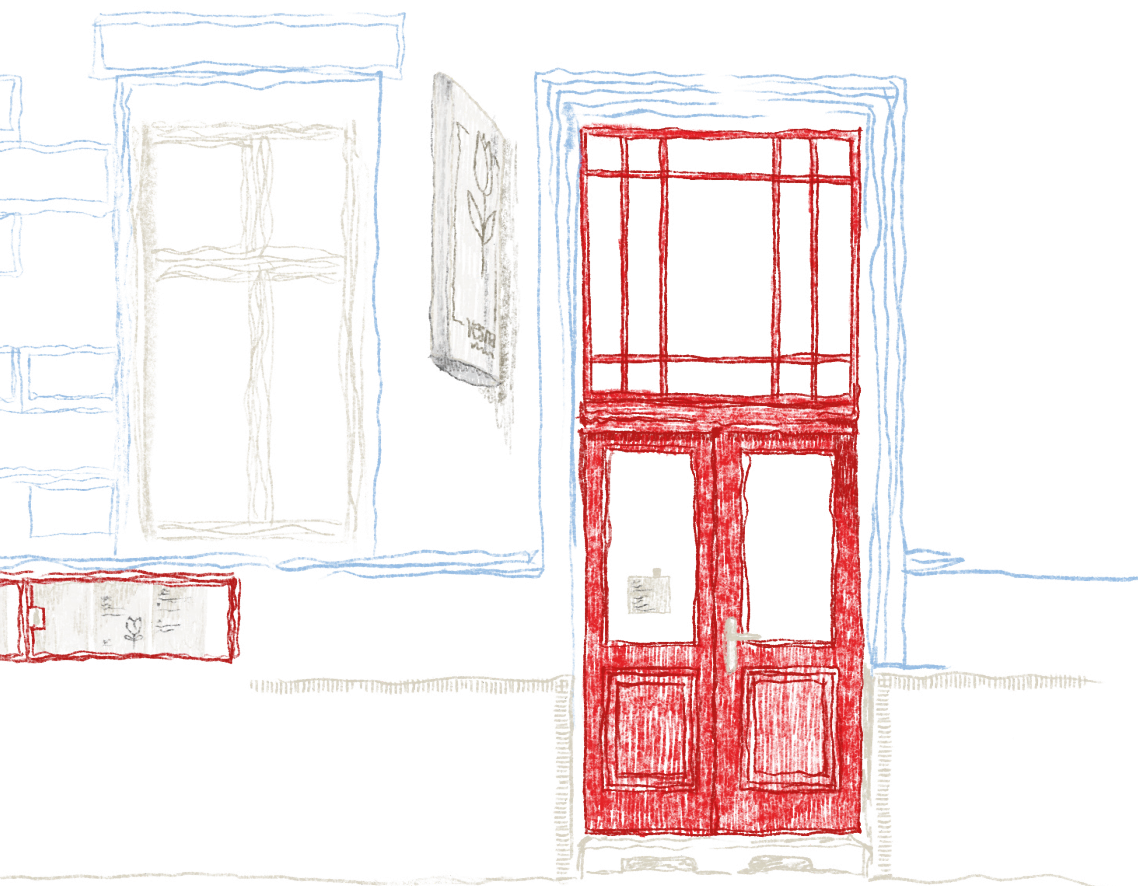
anotace

Diplomová práce se zabývá vizí dalšího směřování Vesny, konkrétně podobou a využitím její hlavní budovy na Údolní 10.

Hlavním cílem je nově promyslet využití stávajících prostor, navrhnout jejich funkční uspořádání a přizpůsobit budovu novým účelům. Tento proces úzce souvisí s hledáním nové identity Vesny.

Zaměřuji se na porozumění současnému stavu, záměrům vedení a na základě toho formuluji program pro vlastní návrh. Ten je z části založen na současném stavu a zčásti ho doplňuji vlastními funkcemi. Dotvářím tak podobu Vesny jako kulturního vzdělávacího centra s prostorem pro tvorbu komunit.

úvod

Vesna, ženský vzdělávací ústav v Brně, aktuálně spravuje tři místa. Hlavní budovu na Údolní 10, dočasné krizové bydlení v bývalém klášteře Voršilek a tzv. Šatník (poskytování materiální pomoci).

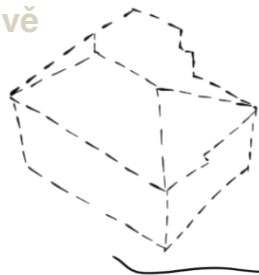
Hlavní budova Vesny slouží i dnes stejně jako dřív především pro výuku. Byla vystavěna spolkem koncem 19. století a později doplněna o tzv. zahradní budovu (bývalý dívčí penzionát). Nyní jsou obě, včetně přilehlých pozemků, majetkem města.

Přestože je budova příhodně situovaná blízkosti centra, samotná budova přístupnosti Vesny neodpovídá – návštěvníky hned po vstupu čekají bariéry v podobě schodů a uzavřených dveří. *Klíčovou výzvou je proto zajistit bezbariérový přístup a zajistit tak přístup i znevýhodněným osobám (lidé na vozíku, maminky s kočárkem).*

Vesna svým programem navazuje na svou vzdělávací tradici a nabízí širokou škálu kurzů – od šití a vaření po divadlo. Provozuje dětskou skupinu Vesněnku a odpolední dětské centrum, organizuje vzdělávací workshopy a spolupracuje s odborníky. Dlouhodobě podporuje sociálně znevýhodněné skupiny, včetně uprchlíků, samoživitelek či osob v nouzi. Mezi její klíčové aktivity patří také ekologická pomoc, zejména prostřednictvím Šatníku na Pellicově, jehož provoz bude brzy končit nebo dočasného ubytování pro válečné uprchlíky v bývalém klášteře.

Ateliér Vesna Lab: Strategie rozvoje Vesny se věnoval návrhům, které řeší další směřování Vesny po ukončení jejího současného provozu (viz schéma).

bývalý Šatník
na Pellicově

upcylační dílny,
bývalá kotelná na Vlně
Filip Luňák

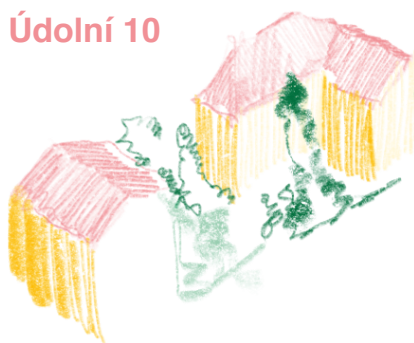

přechodné bydlení,
v proluce na Údolní
Jan Beran

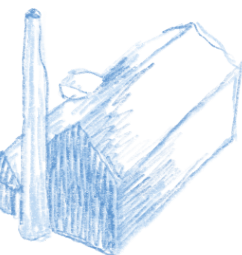
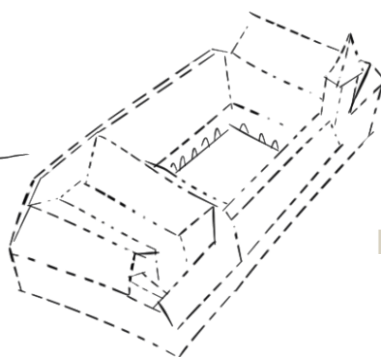

upcyklační centrum,
proluka na Údolní,
Natálie Laníková

Vesna
na Údolní 10

dočasné krizové
bydlení v bývalém
klášteře na Josefské

vazba na související projekty

moje parcela

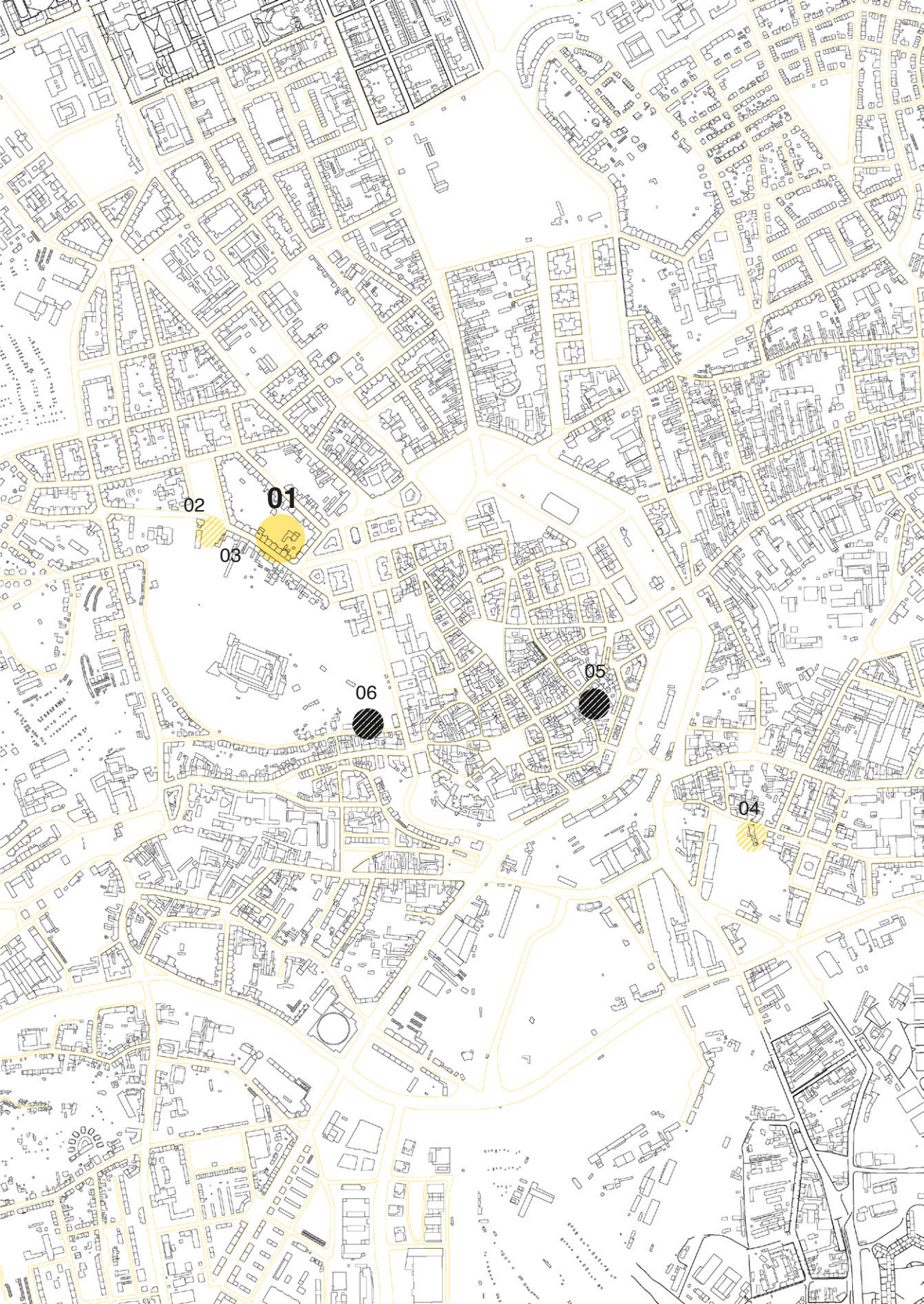
související projekty

bývalé lokality Vesny - dočasné využití

01 hlavní budova Vesny na Údolní 10

- 02 Vesna housing
- 03 upcyklační textilní centrum
- 04 upcyklační dílny
- 05 krizové bydlení v bývalém klášteře Voršilek
- 06 materiální pomoc, tzv. „Šatník“

01

02

03

06

05

04

teoretická východiska

sociálně-kulturní instituce

Organizace zaměřená na kulturní, vzdělávací a společenské aktivity. Často má širší, někdy i celonárodní nebo mezinárodní dosah. Zahrnuje muzea, galerie, kulturní domy, knihovny, vzdělávací instituce, atd.

komunitní centrum

Komunitní centrum je instituce zaměřená převážně na místní komunitu, často s důrazem na sociální soudržnost a podporu různých skupin obyvatel (senioři, mládež, rodiny, menšiny, sociálně ohrožené skupiny).

Nabízí škálu aktivit od volnočasových, po vzdělávací kurzy, sociální služby či kulturní akce.

inkluze

Inkluze neznamena pouze začlenění, ale i vytvoření prostředí, kde lidé mohou být sami sebou, aniž by museli prokazovat, že do něj patří. Ideální komunita není ani striktně inkluzivní, ani exkluzivní – dává prostor k přirozenému zapojení, bez pocitu nátlaku nebo vyloučení.

Vesna pracuje s různorodými skupinami, včetně přistěhovalců, kteří často čelí sociálním bariérám. Právě pro ně může být otevřené a přívětivé prostředí zásadní pro navazování nových vztahů.

třetí místa

Vesna mimo jiné nabízí prostor pro vznik komunit a navazování sociálních vztahů. Místa, která běžně navštěvujeme, lze rozdělit do tří základních kategorií – domov, pracoviště a takzvané „třetí místo“. Podle R. Oldenburga sem patří například kavárny, bary nebo kluby – tedy místa, kde dochází k neformálním setkáním a vytváření sociálních vazeb. Komunita ale může vzniknout i na méně očekávaných místech, jako je prádelna nebo opuštěný pozemek, kde se pravidelně scházejí lidé se psy

Třetí místa pomáhají propojovat obyvatele sousedství, mohou být důležitým prvním kontaktem pro přistěhovalce a nabízejí příležitost k setkávání lidí se společnými zájmy.

Hlavní rozdíl mezi komunitním centrem a sociálně-kulturním spočívá v tom, že sociálně-kulturní instituce mají širší zaměření na kulturu a vzdělání a často působí ve větším měřítku, zatímco komunitní centra jsou menší a orientují se na podporu konkrétní komunity a sociální práci.

Vesnu vnímám jako kombinaci obou přístupů. Funguje jako vzdělávací ústav s ambicemi akreditovaného vzdělávání, zachování dětské skupiny. Potkávají se zde věkové skupiny od předškolních dětí po seniory, kteří mají zájem o Vesnou nabízené kurzy a aktivity. Dochází se k navazování kontaktů, sdílení zkušeností, a její sílu vnímám i v zájmu o udržování určitých tradic, zejména řemesel.

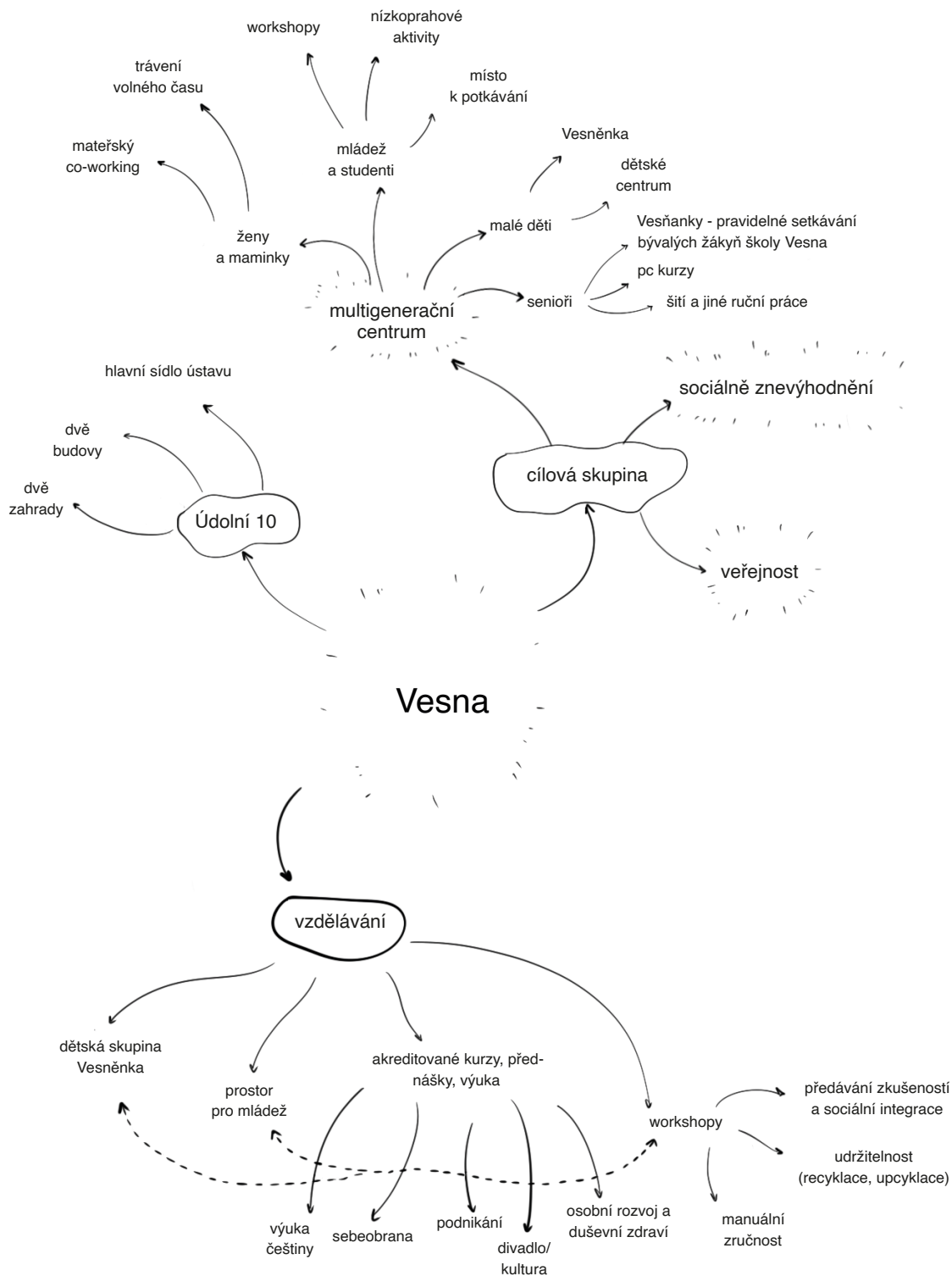
Vesna

kulturní vzdělávací centrum

Vesna je ženský vzdělávací ústav, který pomáhá nejen lidem v nouzi. Do kulturního života v Brně přispívá přednáškami zaměřenými na sociální pomoc, ekologii, vzdělávání a další společenská témata. Pořádá workshopy pro děti a mládež, kurzy šití či vaření, vše pro zájemce různých věkových skupin.

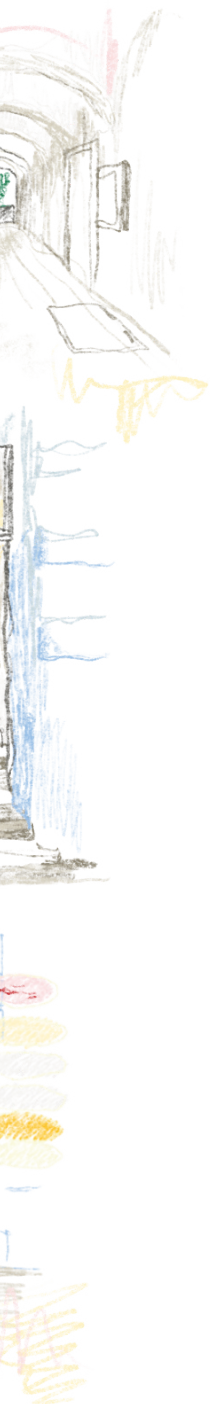
Program Vesny vzniká jak pod vedením spolku, který určuje její směřování, tak i díky externím lektorům, kteří zde pořádají dočasné kurzy, přednáškové série nebo jednorázové intervence.

Následující schéma přehledně zachycuje základní charakteristiku Vesny – její umístění, cílové skupiny, zaměření i formy poskytovaného vzdělávání.

Vesna se nachází na Údolní 10, v historické městské zástavbě. V okolí Vesny se nachází převážně bydlení. V přízemí je poblíž několik gastro podniků, obchodů a nedaleko je Obilní park.

aktivity

stávající

Vesna nabízí každý měsíc rozmanitý program, který se částečně odvíjí od měnících se grantů, iniciativ externistů a odborníků, ale hlavně od vize vedení Vesny, která ji udává směr. W

Aktivita jsou rozděleny do několika kategorií - vzdělávání, komunita, divadlo, zdraví, kariéra, textil, umění, kultura, aj.

Některé funkce mají pevně dané místo, na které jsou vázány např. vybavením - tělocvična či šicí dílna, případně přednášky, které se konají v sále. Místo odehrávání jiných náplní je buďto proměnlivé, nebo nahodilé.

Dochází k situacím, kdy jídelna je obsazená a naplánovaná schůze se nemá kde odehrát a naopak aktivity s dětmi mají hned tři prostory, kde můžou být - tělocvičnu, Vesněnku a hernu, a ty tudíž často zůstávají nevyužity.

vzdělávání	<i>„Jak mluvíme o škole a se školou. Vede Barbora Antonová. Lekce češtiny pro cizince pro středně pokročilé.“</i>
divadlo	<i>„Konkurz Avantgarda Vesna. Divadelní soubor pro dospělé. Zkoušky probíhají pravidelně každé pondělí v čase 17.00 –20.00, možnost připojit se v průběhu celého roku.“</i> <i>„Plavba tělem Interaktivní loutkové představení divadla Dip pro děti 3 – 10 let.“</i>
komunita	<i>„Setkání emeritních vesňanek a absolventek vesních škol“</i> <i>„Příměstský tábor Cesta kolem světa Týden plný objevování, her a dobrodružství!“</i>
kariéra, zdraví, sociální poradenství	<i>„Osobní hranice v pracovní komunikaci. Schůzka s psychologkou Sofií Berezka (v ukrajinštině). O vykořisťování v práci.“</i> <i>Oběť, agresor, spasitel – kdo jsem pro své dítě? Vede Natalia Kvitka, psychologka, gestalt terapeutka, členka České asociace terapeutů (v ukrajinštině)</i>
ruční práce, manuální zručnost, řemesla	<i>„Šití pro pokročilé Kurz šití, který prohloubí vaše stávající znalosti textilního tvoření. Naučíte se praktické tipy a triky – zúžení pasu, zkrácení kalhot aj. Lekce se konají každý sudý týden v úterý od 18/2 do 29/4 2025.“</i> <i>„Textilní hrátky pro děti Kroužek pro děti, kde se seznámí s technikami ručních prací (šití, háčkování, plstění aj.) a odnesou si vlastní výrobky.“</i> <i>„Keramika pro dospělé Chcete si vyrobit vlastní keramický šálek nebo třeba misku? Na kurzu keramiky se naučíte základní techniky modelování, glazování a vypalování.“</i>

aktivity

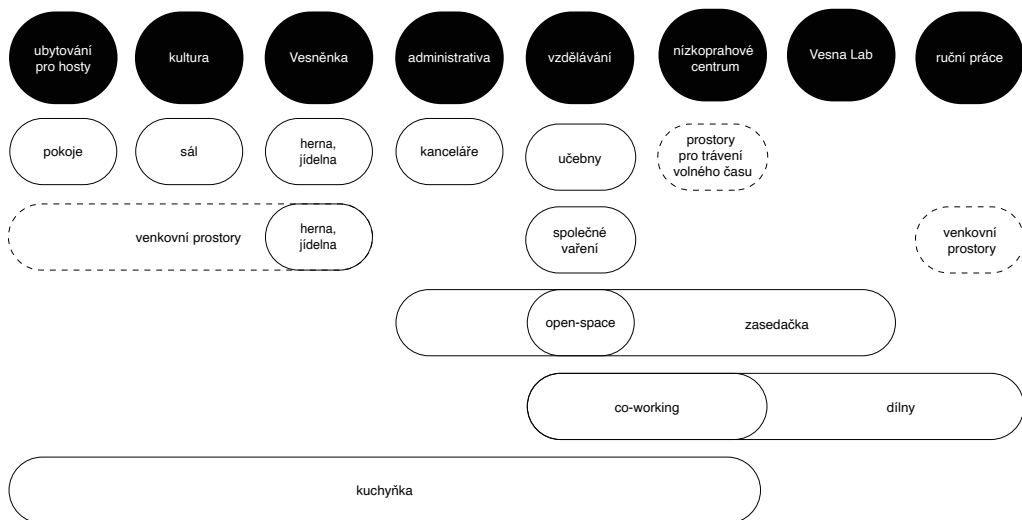
nové

Navrhovaný program je z velké části založený na programu stávajícím. Ten je zde rozvinutý na základě vizí vedení Vesny a mých vlastních.

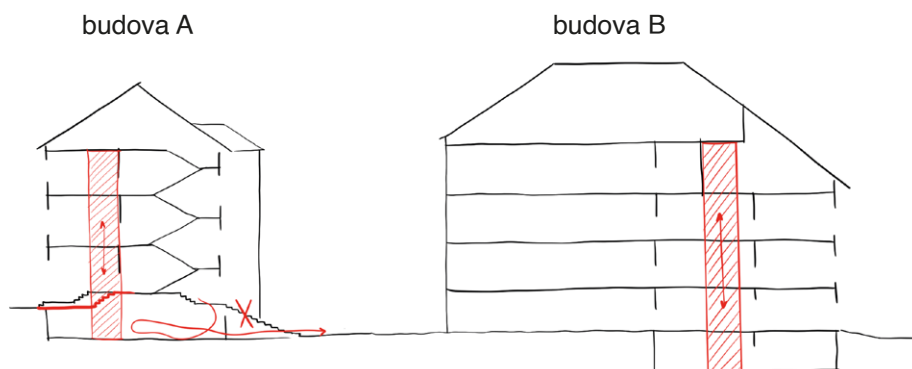
Po rozšíření aktivit Vesny do dalších provozů - Šatník na Údolní, bydlení na Údolní a upcyklační centrum na Mlýnské 22, jsem program uzpůsobila tak, aby se spolu s dalšími provozy doplňoval a podporoval.

Náplň nové Vesny je rozdělena do několika kategorií - vzdělávání, nízkoprahové centrum, prostor pro Vesněnku, atd.

Následující schéma ukazuje jednotlivé části Vesny a k nim náležící funkce. Pro dosažení efektivního uspořádání schéma ukazuje, které funkce by mohly sloužit více částem Vesny nebo které by se měly nacházet poblíž sebe navzájem.

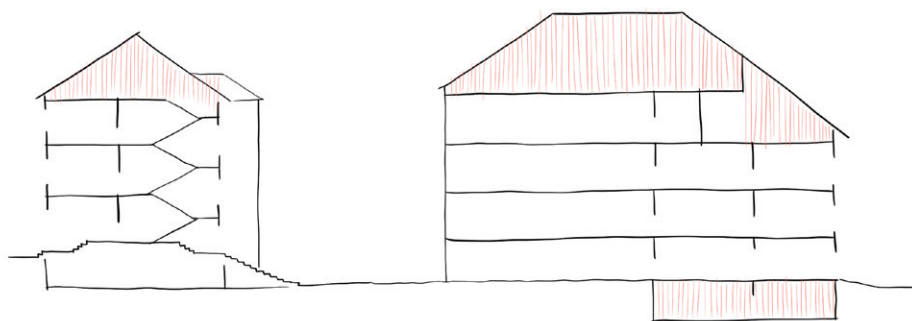

principy návrhu

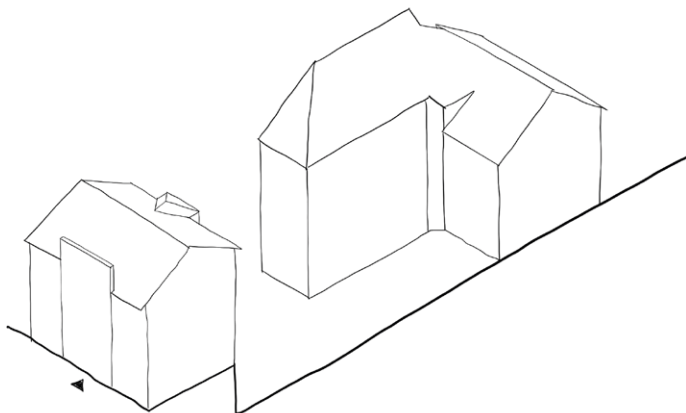
Klíčovou částí projektu je zajištění bezbariérovosti. Vstup do Vesny je aktuálně komplikovaný - hned po vstupu návštěvníka čeká několik schodů, na dvůr se jde dalším schodištěm. To zamezuje přístup osobám s omezeným pohybem.

V návrhu na tento problém reagují snížením stropu v prostoru vstupu budovy A na úroveň ulice a vestavbou výtahu. Nový výtah navrhují i v budově B.

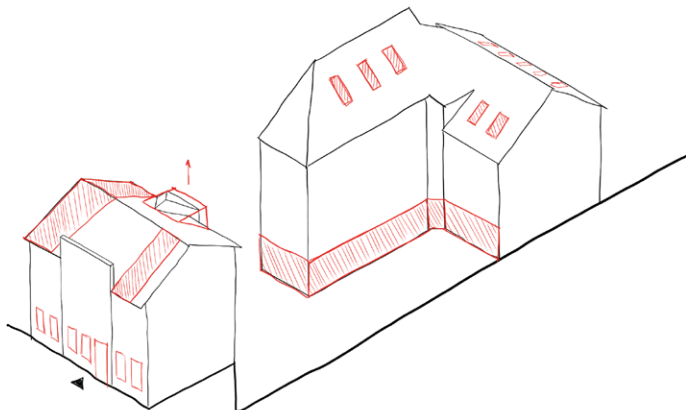
Budovu A využívá Vesna převážně pro vlastní potřeby, zatímco v budově B jsou některé učebny pronajaty nedaleké zdravotní škole. Současná kapacita je na hranici možností, ale pokud by obě budovy sloužily výhradně aktivitám Vesny, kapacitně by plně vyhovovaly. V návrhu navrhují využití všech podkrovních prostor, které tuto kapacitu ještě navyšují.

stávající stav

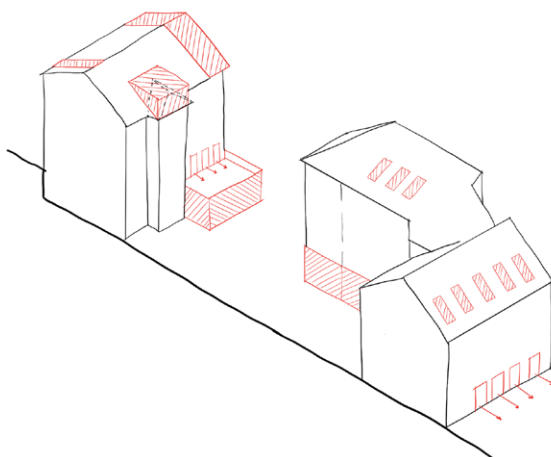
intervence

(prodloužení oken a propojení vstupu s ulicí, nová střešní okna, vytažení vikýře nad schodištěm, obklad v přízemí prvního dvora)

intervence

(nová střešní okna, vytažení vikýře nad schodištěm, obklad v přízemí prvního dvora, přístavba ateliéru, otevření sálu do druhého dvora)

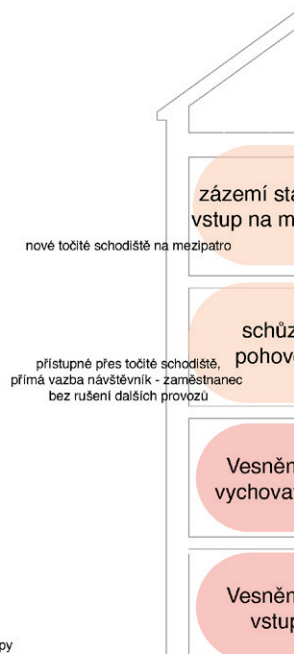
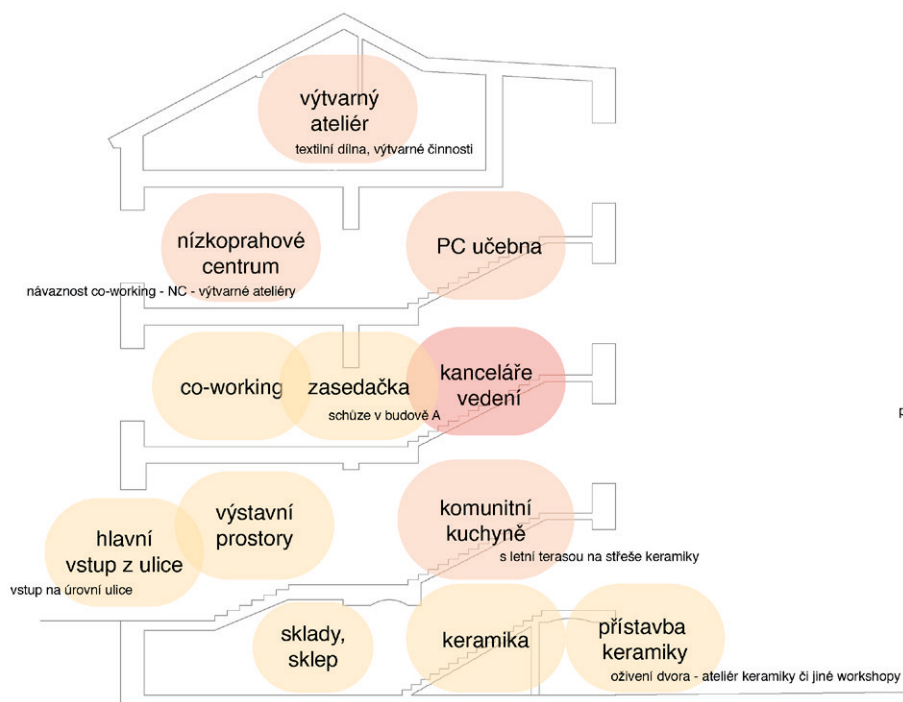
program

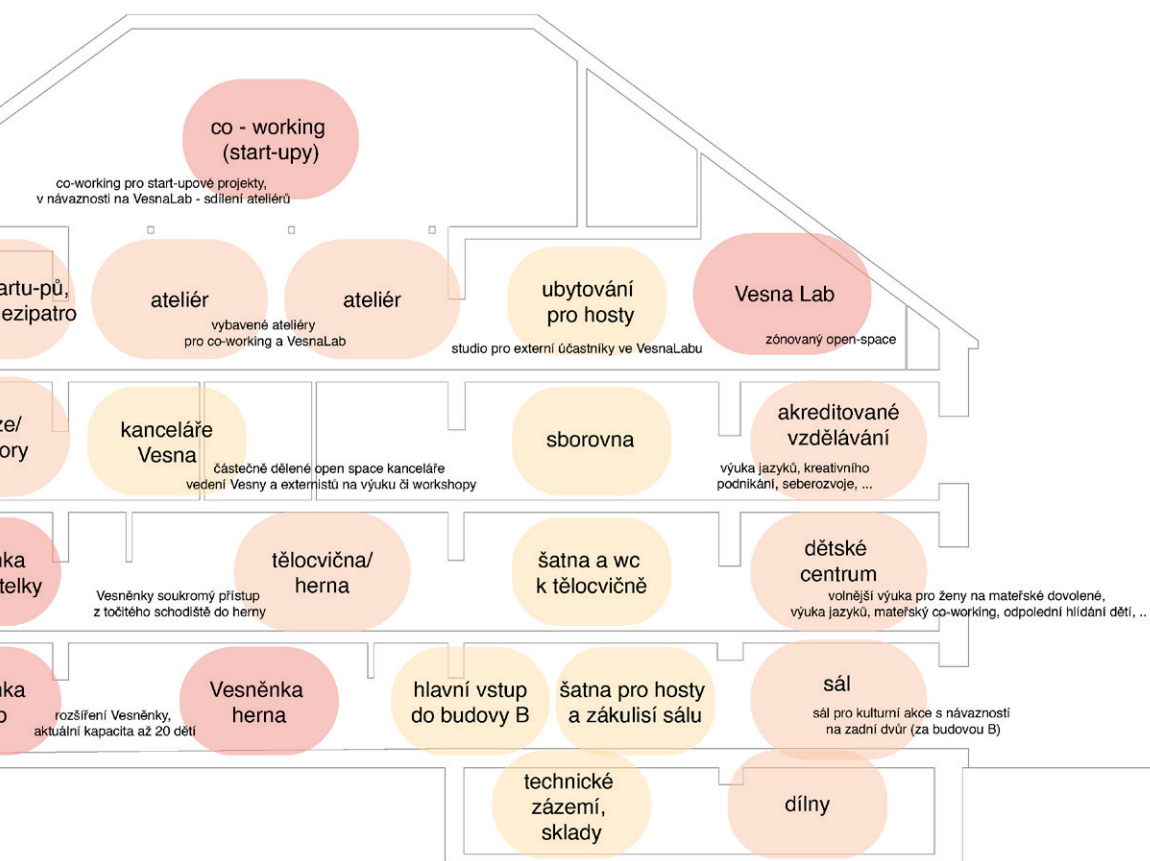
Budova A

veřejný charakter
volně přístupné kurzy/workshopy
komunitní prostory

Budova B

vzdělávání
kultura
VesnaLab

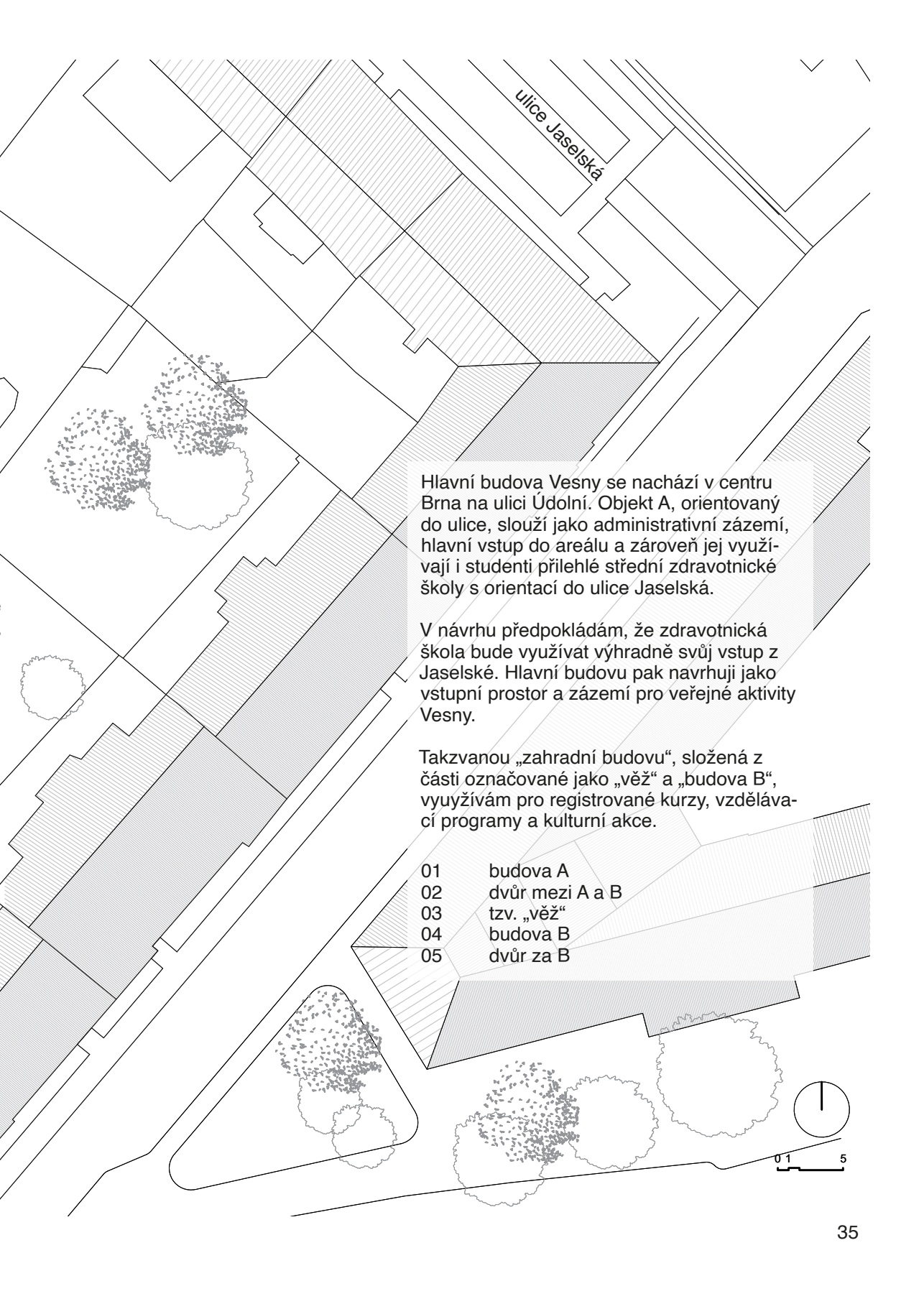

07/

situace

1 : 500

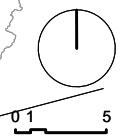
ulice Jaselská

Hlavní budova Vesny se nachází v centru Brna na ulici Údolní. Objekt A, orientovaný do ulice, slouží jako administrativní zázemí, hlavní vstup do areálu a zároveň jej využívají i studenti přílehlé střední zdravotnické školy s orientací do ulice Jaselská.

V návrhu předpokládám, že zdravotnická škola bude využívat výhradně svůj vstup z Jaselské. Hlavní budovu pak navrhuji jako vstupní prostor a zázemí pro veřejné aktivity Vesny.

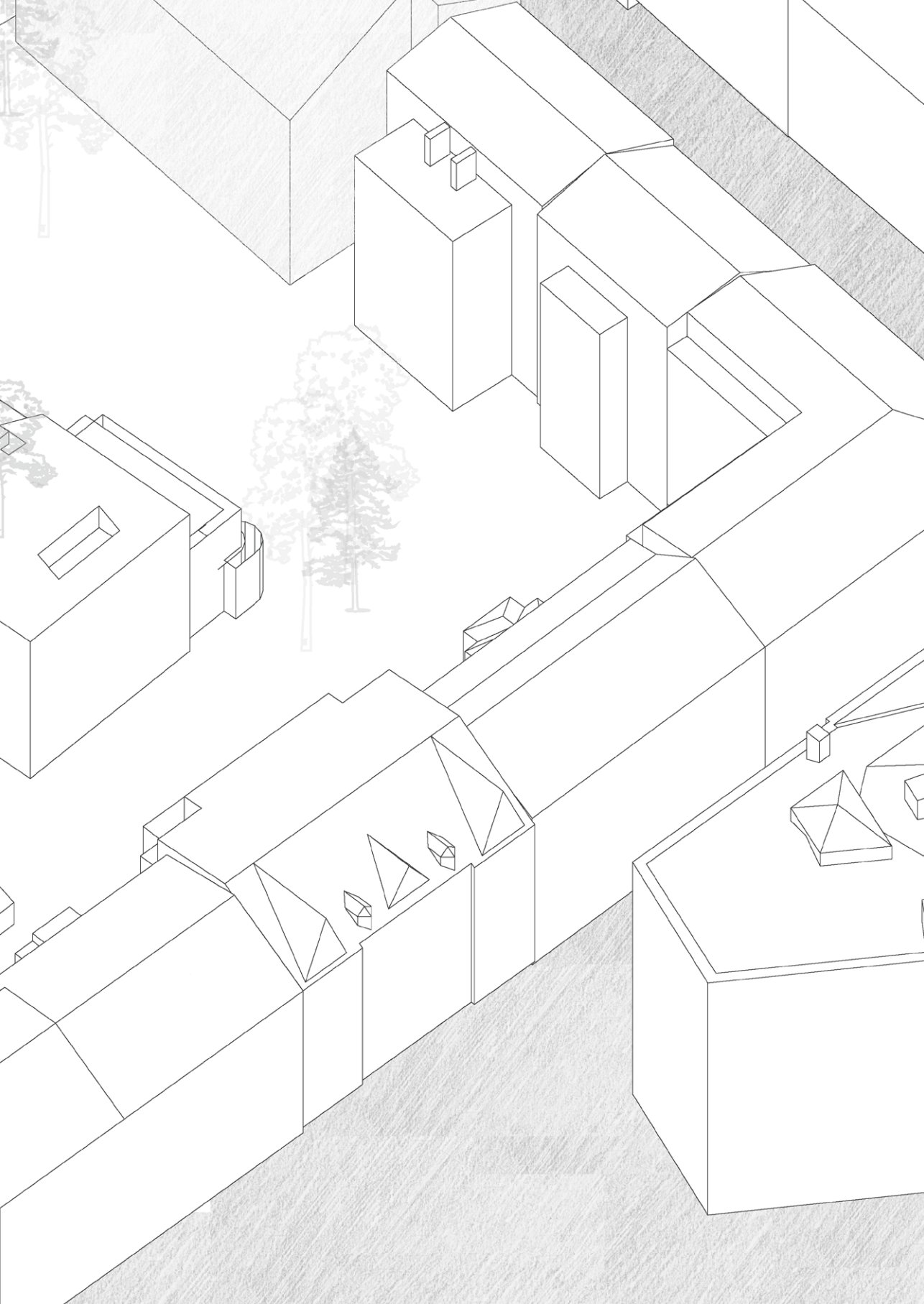
Takzvanou „zahradní budovu“, složená z části označované jako „věž“ a „budova B“, využívám pro registrované kurzy, vzdělávací programy a kulturní akce.

- 01 budova A
- 02 dvůr mezi A a B
- 03 tzv. „věž“
- 04 budova B
- 05 dvůr za B

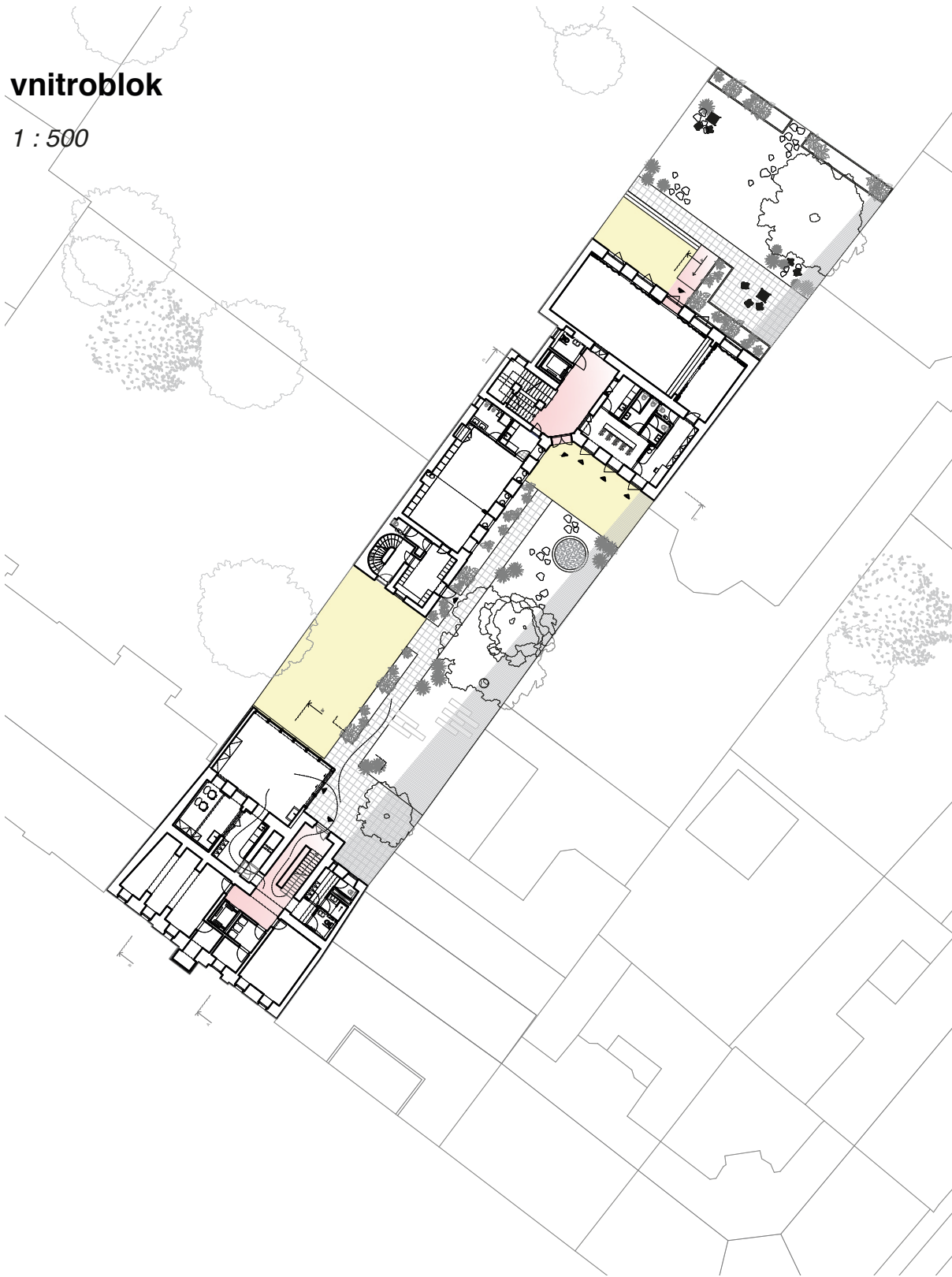
budovy Vesny

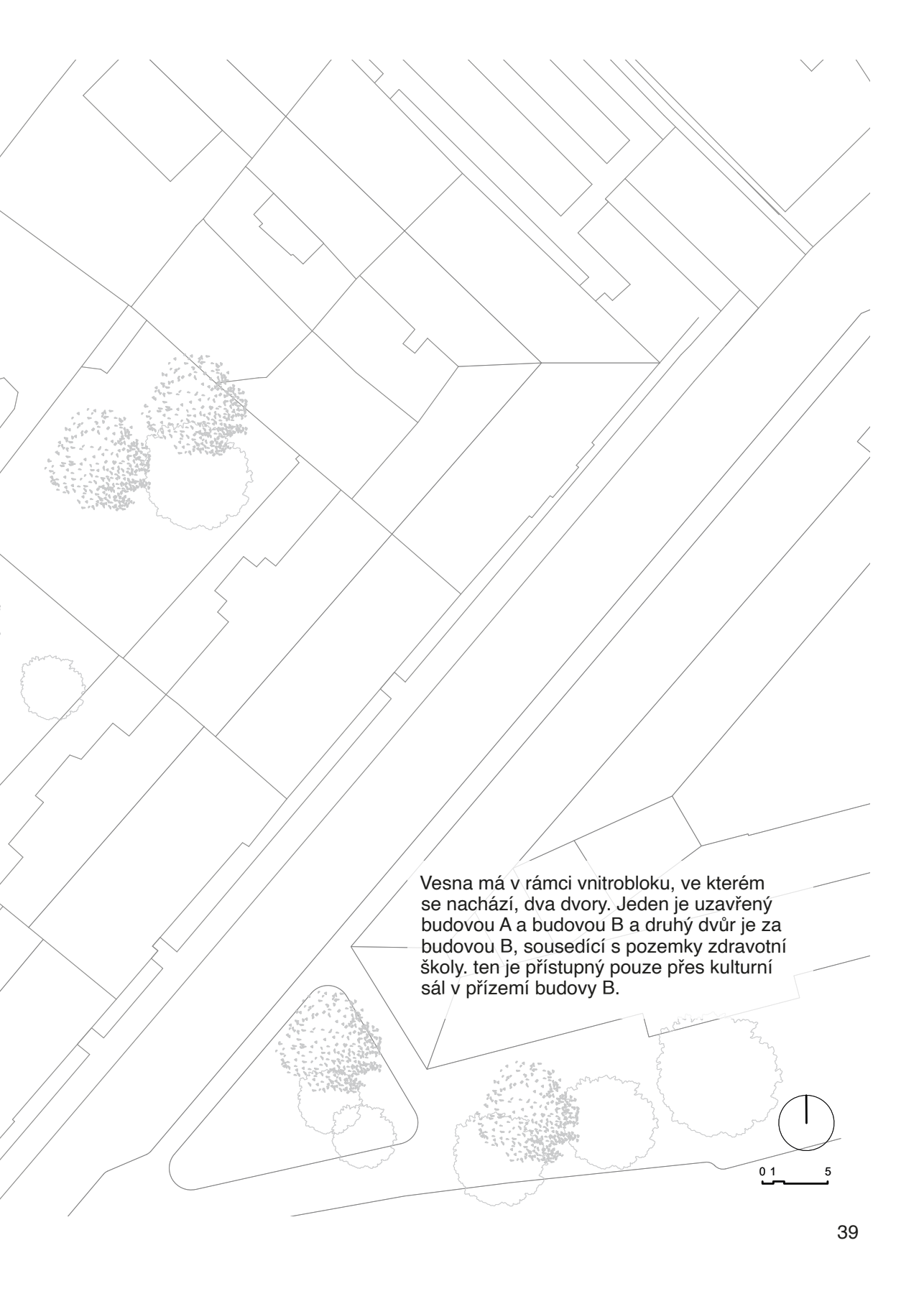

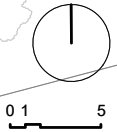
vnitroblok

1 : 500

Vesna má v rámci vnitrobloku, ve kterém se nachází, dva dvory. Jeden je uzavřený budovou A a budovou B a druhý dvůr je za budovou B, sousedící s pozemky zdravotní školy. ten je přístupný pouze přes kulturní sál v přízemí budovy B.

budova A

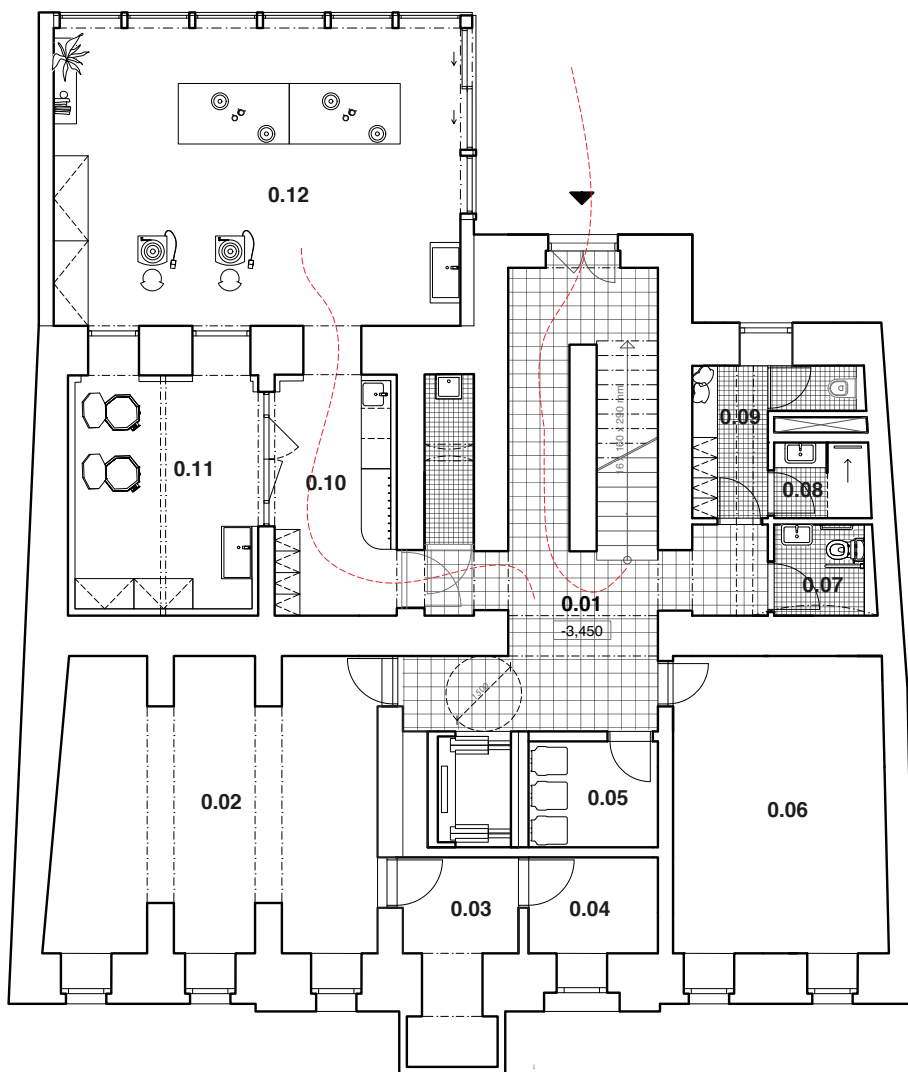
budova A

půdorys 1. pp

keramická dílna a vstup na dvůr

Suterén budovy A je částečně využit pro technické zázemí navazující na stávající kotelnu, a částečně pro prostory věnované keramické dílně. Ta je rozšířena do dvora přístavbou ateliéru. Původní prostor keramiky tak zůstává pouze jako zázemí pro výpal a veškeré kurzy a aktivity se přemísťují do nového ateliéru. Tam se mimo keramiku můžou konat i jiné výtvarné workshopy, především v letních měsících, kdy lze propojit dvůr s přístavbou (malba, ruční práce, ..)

0.01	Chodba	24 m ²
0.02	Technická místnost (stávající kotelna)	39,6 m ²
0.03	Předsíň	4,5 m ²
0.04	Záložní zdroj energie pro výtah	5,38 m ²
0.05	Odpady	9,34 m ²
0.06	Sklad	25,5 m ²
0.07	WC hendikep	3,3 m ²
0.08	Koupelna	2,6 m ²
0.09	Zázemí zaměstnanců keram. dílny	6,6 m ²
0.10	Keramická dílna - vstup	11,6 m ²
0.11	Keramika - zázemí, výpal	18 m ²
0.12	Keramická dílna	45 m ²

0 1 2

pohled ze zázemí keramiky do přístavby

půdorys 1. np

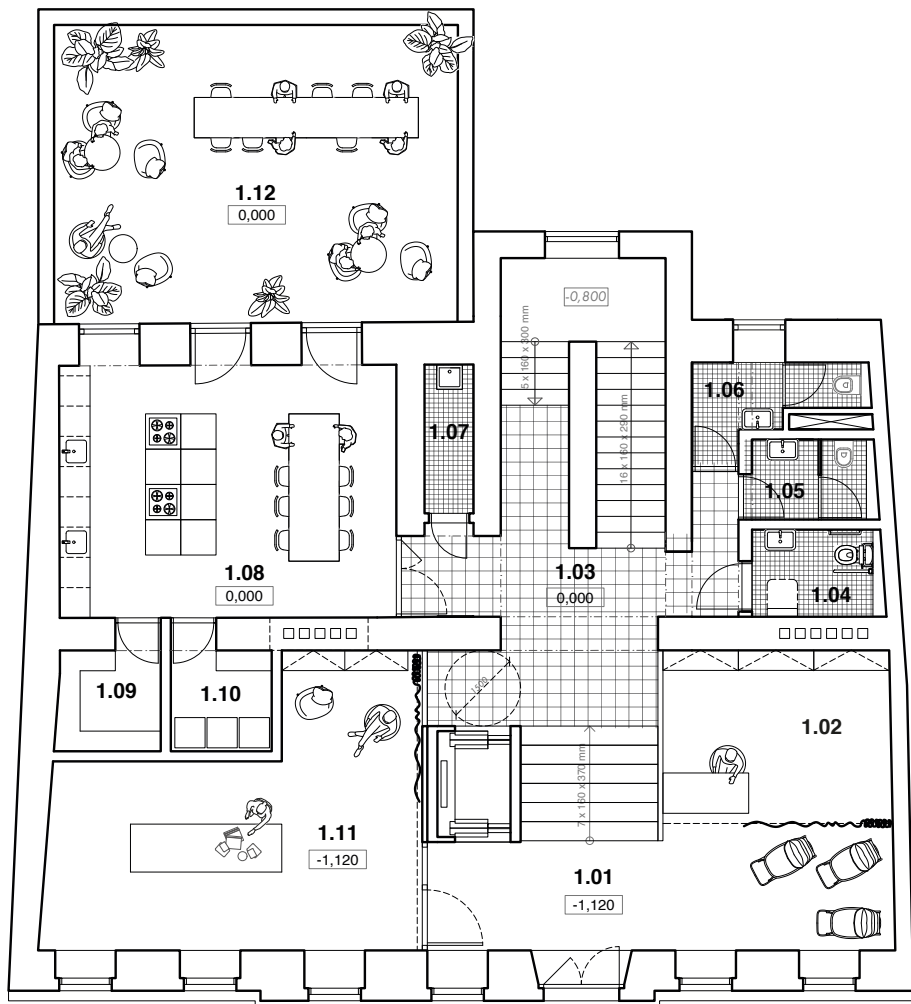
hlavní vstup do Vesny

Recepce u hlavního vstupu slouží jako informační bod pro návštěvníky Vesny. Otevírá se podle aktuálních akcí – při kulturních událostech, dnech otevřených dveří nebo prodejích výrobků z výstavního prostoru. U vstupu je i místo na kočárky pro rodiče směřující do dětského centra v budově B.

Výstavní prostor přímo u vstupu představuje aktivity Vesny, informuje o projektech platformy Vesna LAB a dalších činnostech spolku – například upcylačním centru, dílně nebo bydlení. Knihovna slouží pro book swap a prezentaci ukončených programů.

Komunitní kuchyně je místem setkávání zaměstnanců a jejich hostů, využívána i pro workshopy zaměřené na komunitní vaření. Na kuchyni navazuje terasa, která slouží k běžnému odpočinku přes den.

1.01	Vstupní hala	21 m ²
1.02	Recepce	16 m ²
1.03	Chodba	23,2 m ²
1.04	WC hendikep + přebalovací pult	4,5 m ²
1.05	WC ženy	3,9 m ²
1.06	WC muži	4,57 m ²
1.07	Úklidová místnost	3,5 m ²
1.08	Komunitní kuchyně s jídelnou	33,5 m ²
1.09	Spíž	4 m ²
1.10	Sklad / lednice	4 m ²
1.11	Výstavní prostor	34,3 m ²
1.12	Terasa	45 m ²

0 1 2

hlavní vstup a recepce

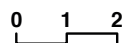
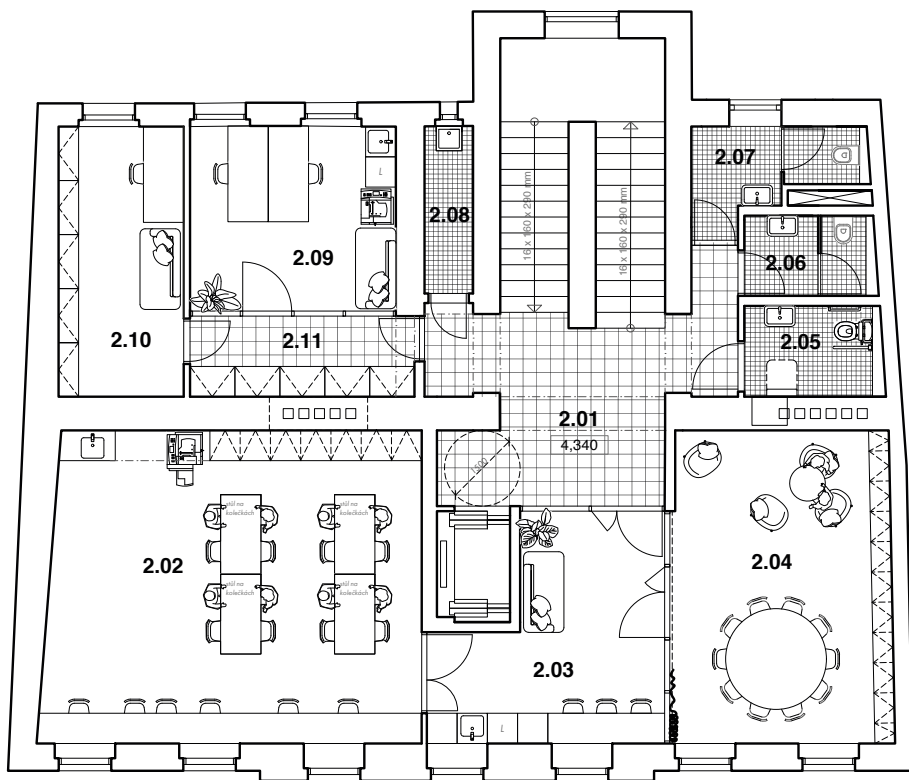
půdorys 2. np

vedení a co-working

Patro nad hlavním vstupem je hybridní zónou, propojující veřejné přízemí s komunitní kuchyní a klidnější prostory výš v budově. Studenti zde mohou pracovat na počítači, setkat se s konzultanty, připravovat se na zkoušky nebo navazovat kontakty. Prostor je flexibilní, s možností individuální i skupinové práce, stoly lze snadno přemístit. Dále slouží pro semináře, školení a kreativní workshopy.

Na sdílené pracovní prostory přímo navazuje místnost ředitelky a místo-ředitelky. Ty jsou tak příhodně situované mezi hlavním vstupem v přízemí a nízkoprahovým centrem v patře nad mini. Dále mají blízkou návaznost na zasedací místnost,.

2.01	Chodba	17 m ²
2.02	Co-working	46 m ²
2.03	Denní místnost (veřejná)	17,38 m ²
2.04	Zasedací místnost	20,5 m ²
2.05	WC hendikep	4,5 m ²
2.06	WC ženy	3,9 m ²
2.07	WC muži	4,57 m ²
2.08	Úklidová místnost	3,5 m ²
2.09	Kancelář ředitelky	22,2 m ²
2.10	Kancelář zástupkyně ředitelky	13 m ²
2.11	Chodba (archiv)	12,2 m ²

půdorys 3. np

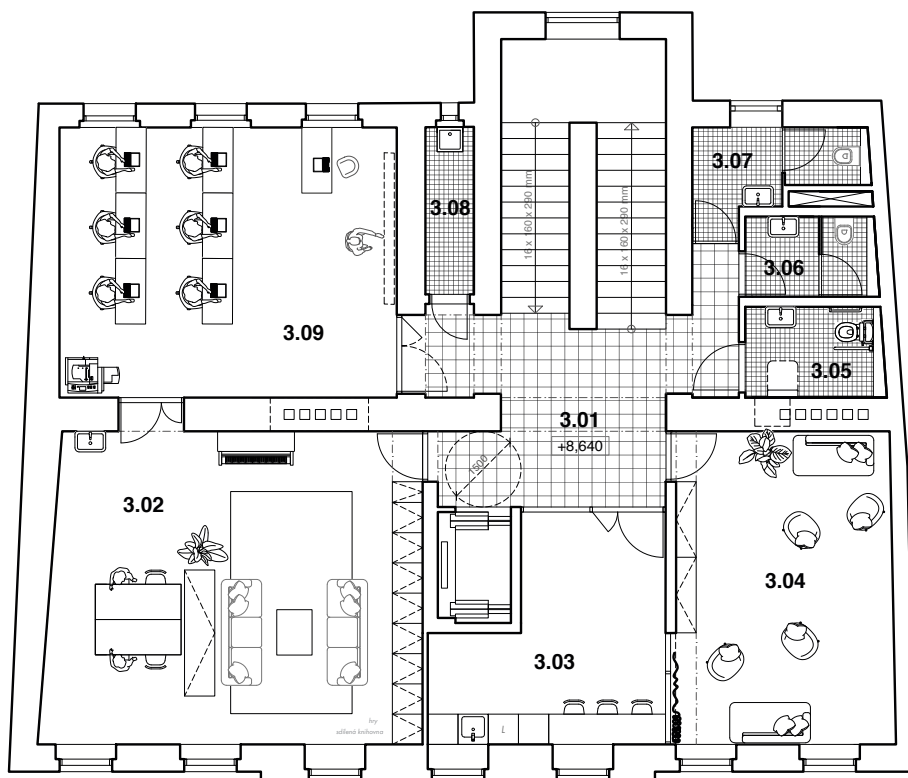
nízkoprahové centrum

Nízkoprahové centrum je místem, kde děti a mládež mohou trávit svůj volný čas. Mohou ho navštěvovat děti z různých sociálních skupin. Je zde zázemí pro děti, které nemají dostatek místa ke studiu ve svém domově, pro děti, které vyhledávají kontakt s jinými vrstevníky, nebo například pro zájemce o Vesnou nabízené kroužky a volnočasové aktivity. Cílová skupina nízkoprahových klubů jsou i mladí lidé, kteří zažívají nepříznivé sociální situace či obtížné životní události,

Mimo to je centrum v přímé návaznosti na další vzdělávací prostory Vesny. Součástí náplně nízkoprahového centra je i sociální pomoc v podobě skupinových či individuálních lekcí, konaných pod záštitou Vesny.

V blízkosti NC se nachází i místnost. Ta slouží pro důvěrné schůze vychovatelky s návštěvníkem NC a v čase, kdy není využita, může být rezervována jako klidná studovna.

3.01	Chodba	17 m ²
3.02	Nízkoprahové centrum	46 m ²
3.03	Denní místnost (zaměstnanci)	17,38 m ²
3.04	Studovna / důvěrné schůze	27 m ²
3.05	WC hendikep	4,5 m ²
3.06	WC ženy	3,9 m ²
3.07	WC muži	4,57 m ²
3.08	Úklidová místnost	3,5 m ²
3.09	PC učebna	20,5 m ²

0 1 2

budova A

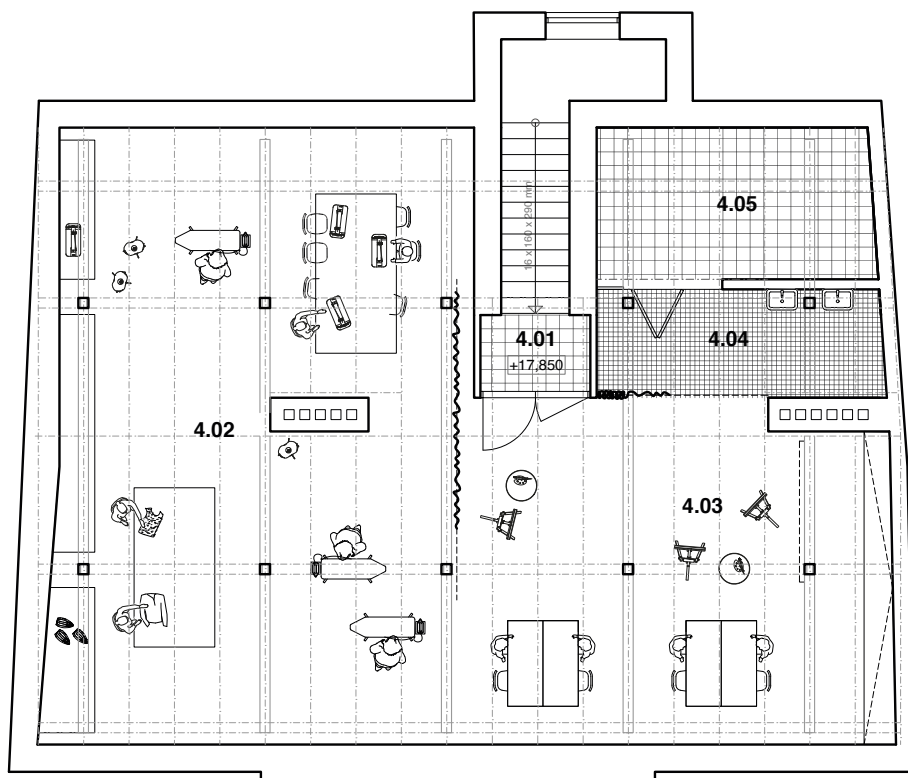
půdorys 4. np

výtvarný ateliér v podkroví

V podkroví, které bylo dosud nevyužité, se nachází výtvarné prostory. Půlka patra je věnované textilní dílně, která byla původně v jedné z učeben. Druhá část je věnovaná výtvarným činnostem a část skladu potřeb, strojů, atp.

Tvůrčí lidé zde mají prostor pro realizaci malých workshopů pro veřejnost (šití, grafika, ruční práce, řemesla).

4.01	Chodba	3,3 m ²
4.02	Textilní dílna	103,4 m ²
4.03	Výtvarný ateliér	75,9 m ²
4.04	Umývací kout	12,2 m ²
4.05	Sklad potřeb / strojů	16,5 m ²

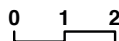
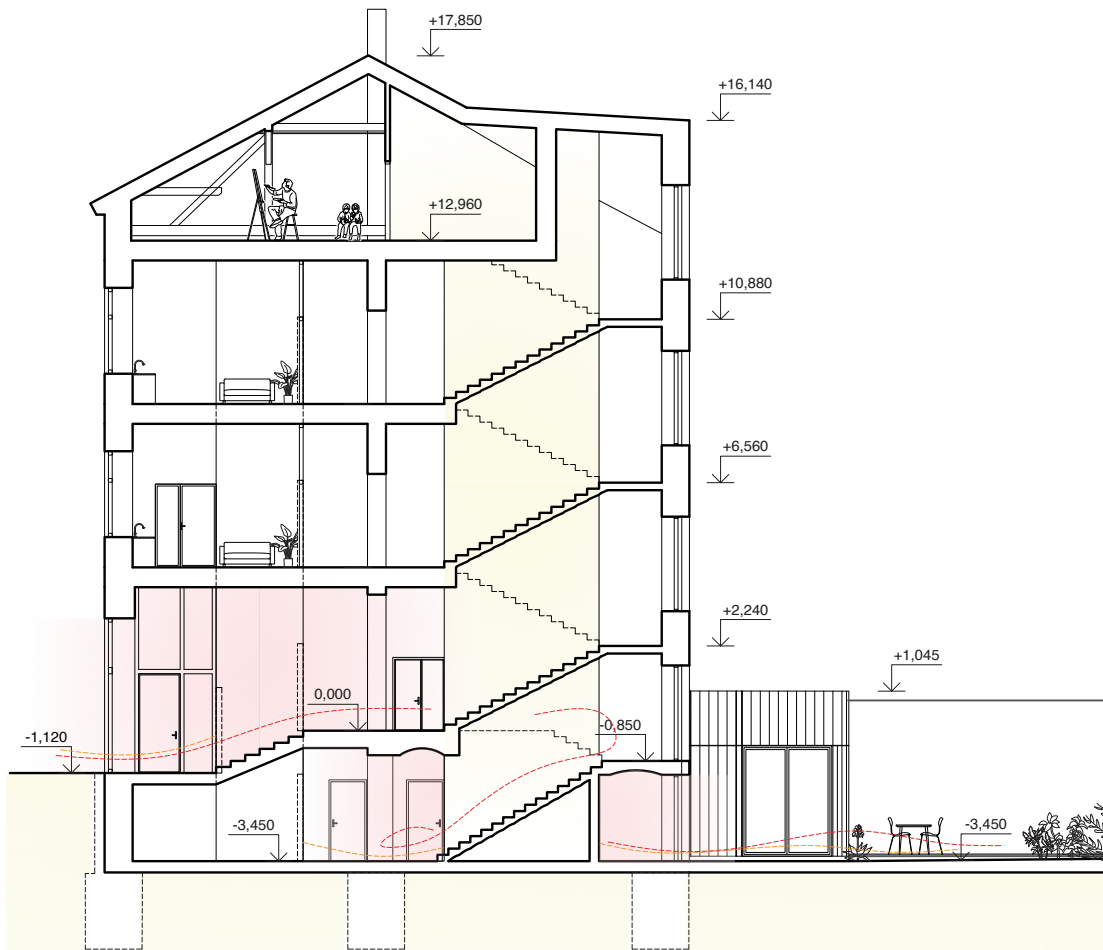

0 1 2

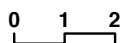
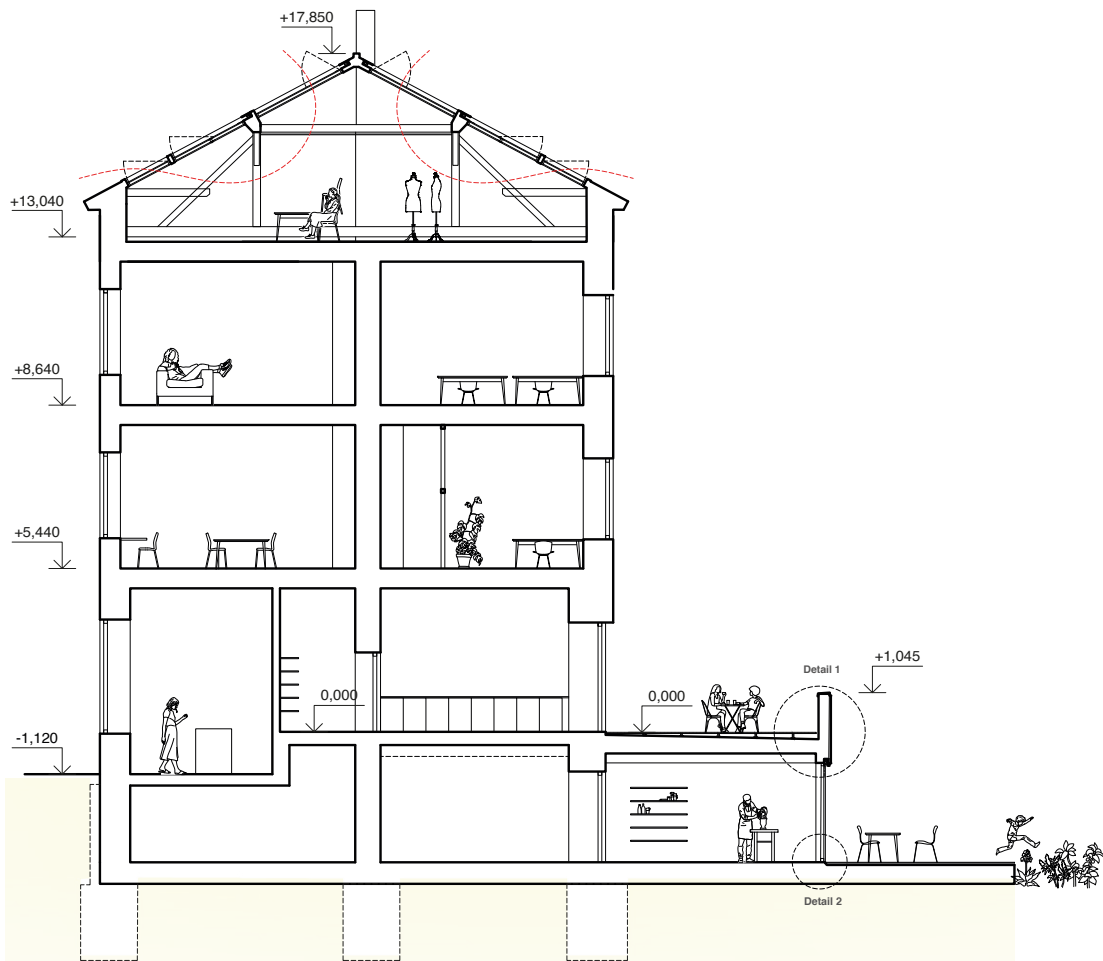
budova A

řez A - A'

budova A

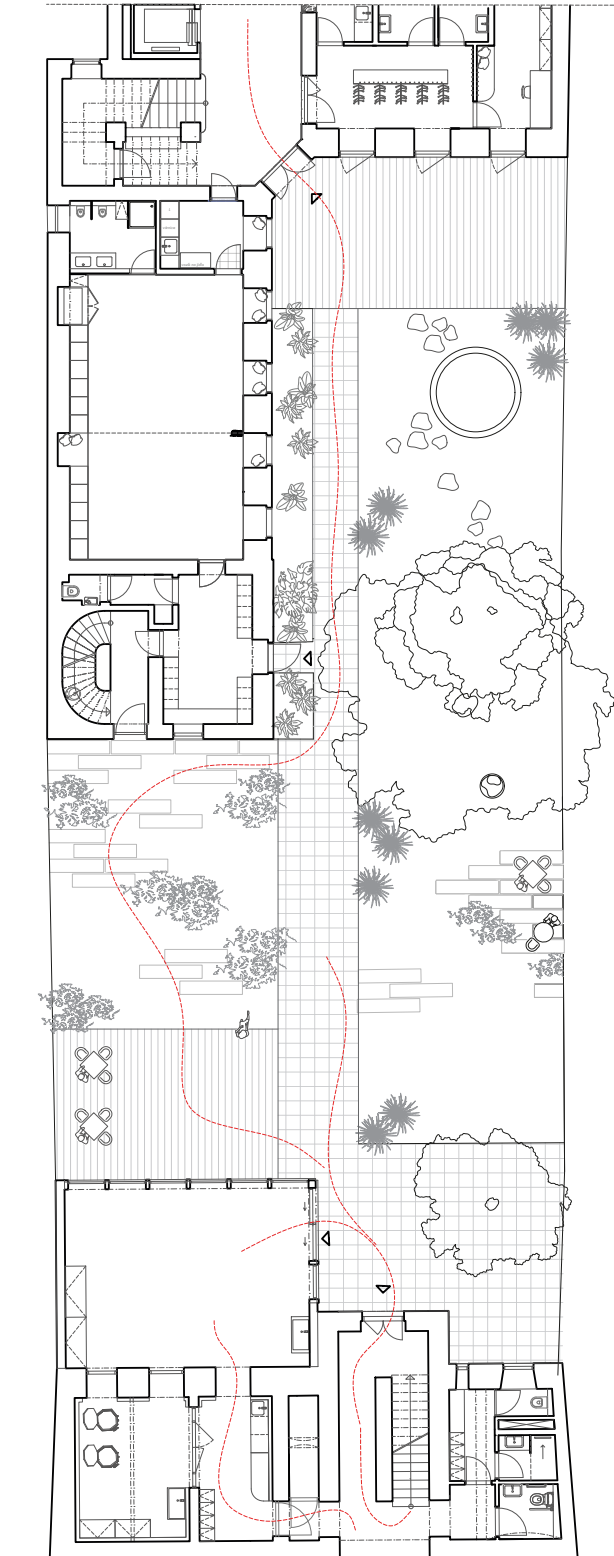
řez B - B'

dvůr mezi budovami A a B

Dvůr za budovou A má potenciál stát se venkovním rozšířením komunitního prostoru navrženého v této budově. Na stávající keramickou dílnu navazují lehkou dřevěnou přístavbou ateliéru, určenou primárně pro keramiku, ale využitelnou i pro další výtvarné kurzy. Ty mohou využívat také přilehlou vydlážděnou terasu, která zároveň tvoří předprostor před vstupem do budovy A a navazuje na přímou cestu k budově B.

Navrhují rovněž dvě pobytové terasy. První, umístěná v blízkosti ateliéru, slouží především návštěvníkům budovy A. Druhá se nachází u hlavního vstupu do budovy B a v dopoledních hodinách je využívána Vesněnkou. V její blízkosti je situováno kruhové pískoviště a venkovní prostor přirozeně oddělený od zbytku dvora vzrostlými stromy. Odpoledne pak terasa slouží jako rozšíření vstupního prostoru foyer kulturního sálu.

0 1 2 5

budova B

„věž“

„věž“

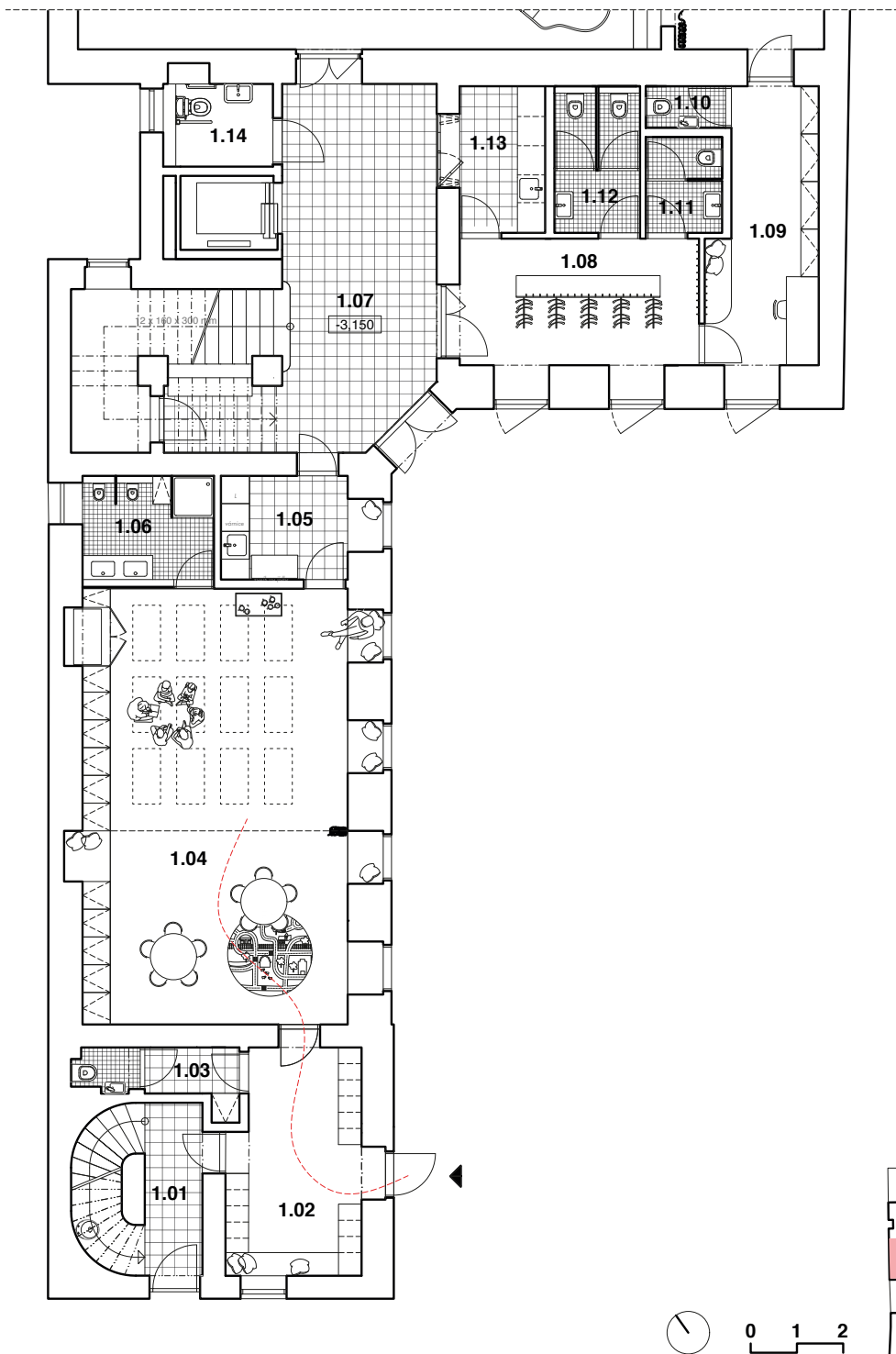
půdorys 1. np

Vesněnka

Herna/jídelna se spacím prostorem je v návrhu sloučena do jednoho prostoru. Nová dispozice nabízí více herního prostoru a prostornější vstup se skříňkami. Kuchyně Vesněnky je napojena na hlavní chodbu, kudy se dováží várnice s jídlem.

Sál zůstává tak jak je, stejná kapacita (asi 50 lidí), podium s rozšířenými schody. Zde dochází k největší změně v zázemí sálu, které je doplněno kuchýňkou. Ta slouží jednak pro denní kávu zaměstnanců, k večeru pro servírování občerstvení při příležitostech kulturní události v sálu.

1.01	Chodba	4,65 m ²
1.02	Šatna (Vesněnka)	13,5 m ²
1.03	WC vychovatelky	3,8 m ²
1.04	Dětská skupina Vesněnka (kapacita 12 dětí)	54 m ²
1.05	Příprava jídla (Vesněnka)	6,15 m ²
1.06	WC děti (Vesněnka)	6,37 m ²
1.07	Vstupní hala budovy B / foyer sálu	29,1 m ²
1.08	Šatna (sál)	15 m ²
1.09	Zákulisí sálu	12,2 m ²
1.10	WC (zákulisí)	1,68 m ²
1.11	WC muži	3,18 m ²
1.12	WC ženy	5,7 m ²
1.13	Raut (sál)	5,5 m ²
1.14	WC hendikep	4,24 m ²

„věž“

půdorys 2. np

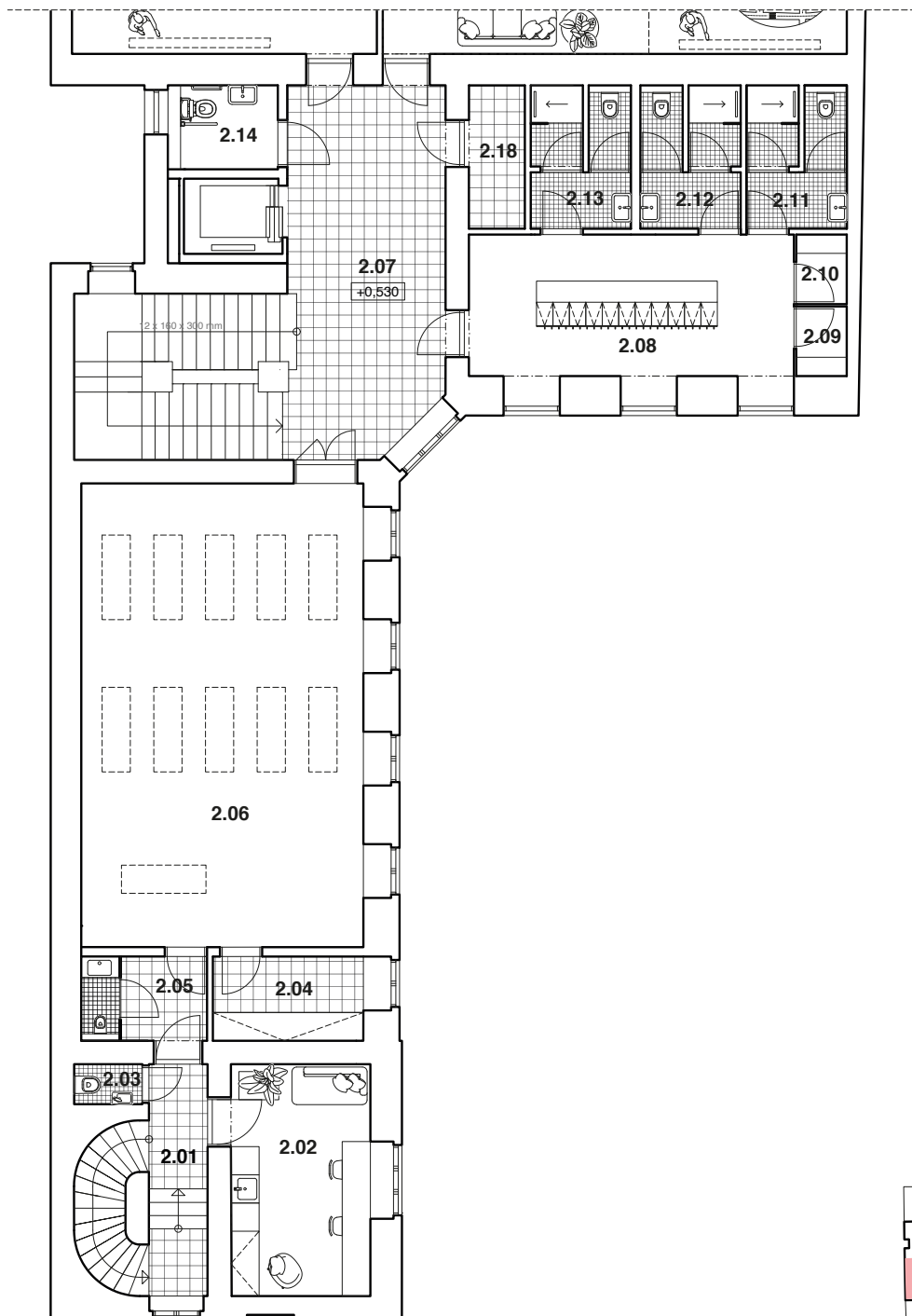
Vesněnka

Tělocvična slouží jako herna pro dětskou skupinu a zároveň pro veřejné lekce, jako je jóga nebo cvičení pro maminky a seniorky. Pro tyto lekce je zajištěn samostatný vstup z hlavní chodby.

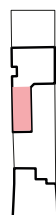
V části budovy s opakujícím se zázemím pro návštěvníky a zaměstnance jsou navrženy šatny, toalety a kabinky pro převlékání.

V tomto patře se nachází i prostor pro maminky a děti, který zahrnuje učebnu o rozloze 63,7 m² rozdělenou na dvě propojené zóny. První je určena pro maminky s batolaty, zahrnuje podložky na cvičení, dětský koutek a prostor pro volný pohyb. Druhá zóna je uzavíratelná učebna pro menší skupiny nebo mateřský coworking.

2.01	Chodba	4,65 m ²
2.02	Denní místnost (Vesněnka, vychovatelky)	13,5 m ²
2.03	WC vychovatelky	3,8 m ²
2.04	Sklad sálu	54 m ²
2.05	WC (děti, Vesněnka)	6,15 m ²
2.06	Herna / Tělocvična (kapacita 10 lidí)	6,37 m ²
2.07	Chodba	21,15 m ²
2.08	Šatna (tělocvična)	15 m ²
2.09	Kabina na převlečení	1,6 m ²
2.10	Kabina na převlečení	1,6 m ²
2.11	WC + sprcha (zaměstnanci)	5,9 m ²
2.12	WC + sprcha (ženy)	5,9 m ²
2.13	WC + sprcha (muži)	5,9 m ²
2.14	WC hendikep	4,24 m ²

0 1 2

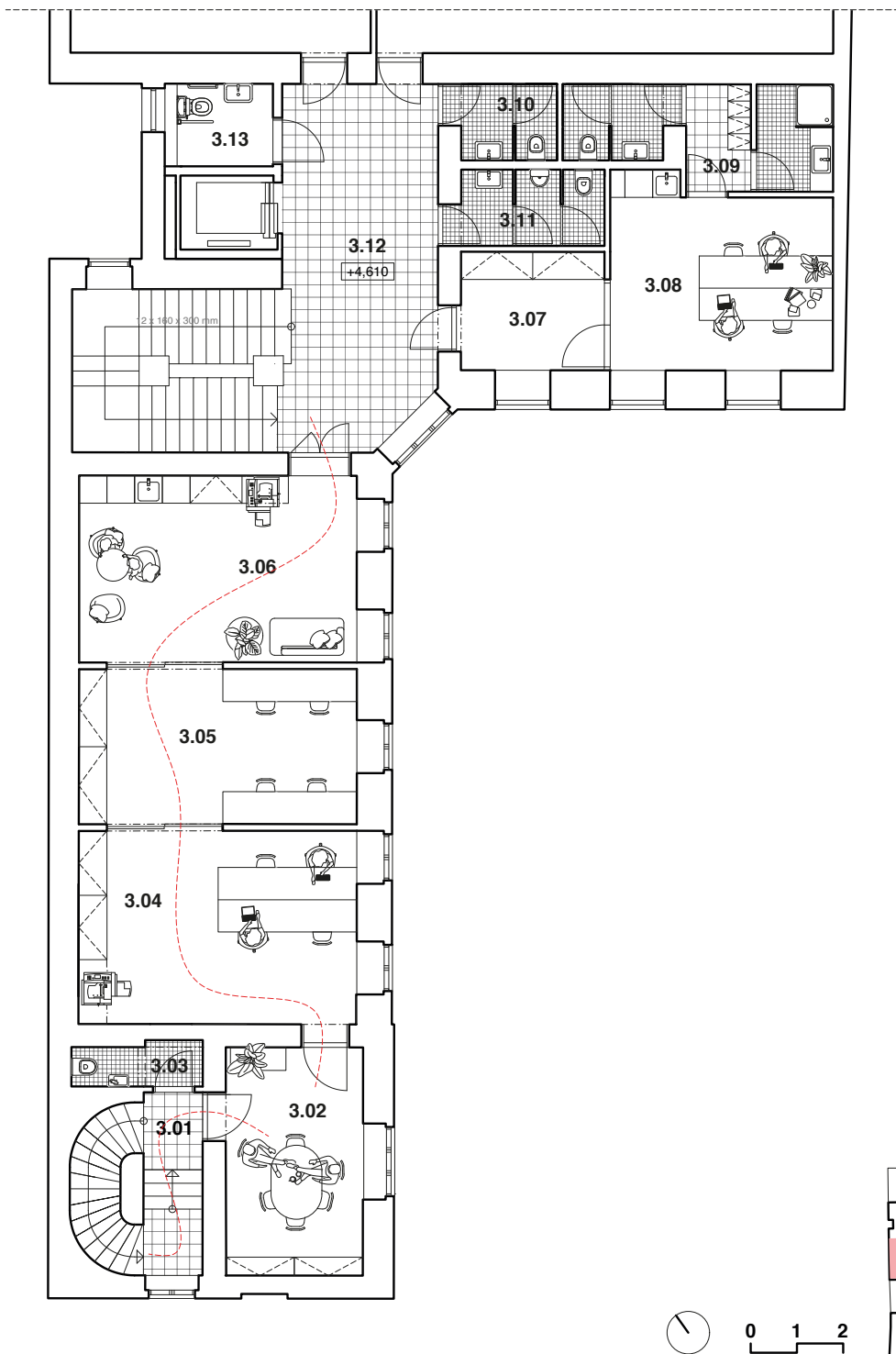
„věž“

půdorys 3. np

administrativa

Jedno patro „věže“ je věnováno částečně odděleným kancelářím a sdílené denní místnosti. Je zde místo pro koordinátorky divadla, dětského centra, vzdělávání, atp. Malá místnost u točitého schodiště slouží pro malé schůze či pohovory. Je přístupná samostatně, aniž by narušila chod některé z budov.

3.01	Chodba	4,65 m ²
3.02	Schůze	14,6 m ²
3.03	WC	3,8 m ²
3.04	Kancelář vedení Vesny (divadlo, dětské centrum, vzdělávání, ...)	25 m ²
3.05	Kancelář (externí vyučující, spolupráce, ...)	20,5 m ²
3.06	Denní místnost	24,2 m ²
3.07	Předsíň / šatna (akreditované vzdělávání)	5,3 m ²
3.08	Sborovna (akreditované vzdělávání)	23,4 m ²
3.09	Šatna / WC + koupelna	12 m ²
3.10	WC ženy (akreditované vzdělávání)	3,3 m ²
3.11	WC muži (akreditované vzdělávání)	6 m ²
3.12	Chodba	5,7 m ²
3.13	WC hendikep	4,24 m ²

budova B

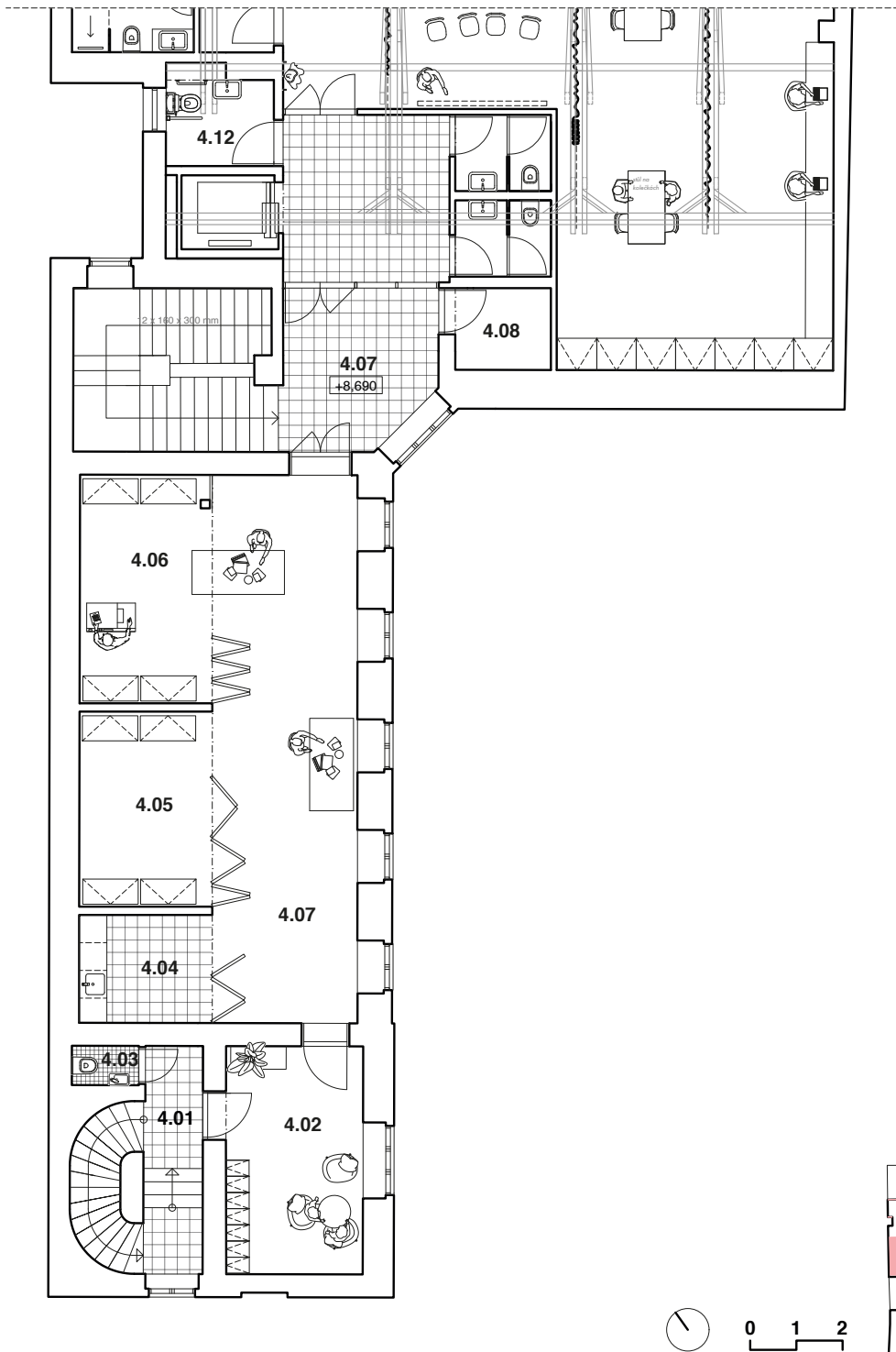
půdorys 4. np

ateliéry

V patře, kde je v budově B prostor pro VesnaLab, navazují v budově „věže“ stálé ateliéry, které poskytují zázemí lidem z VesnaLabu, či lidem využívající prostor pro svůj start-up.

Ateliéry slouží jako grafická dílna a prototypovací dílna pro různé účely dle aktuální potřeby.

4.01	Chodba	4,65 m ²
4.02	Šatna / soukromý vstup (start-upy)	14,6 m ²
4.03	WC	3,8 m ²
4.04	Kuchyňka (start-upy)	6,6 m ²
4.05	Grafický ateliér	12 (24) m ²
4.06	Dílna	16 (30) m ²
4.07	Chodba	12 m ²
4.08	Úklidová místnost	3 m ²
4.12	WC hendikep	4,24 m ²

„věž“

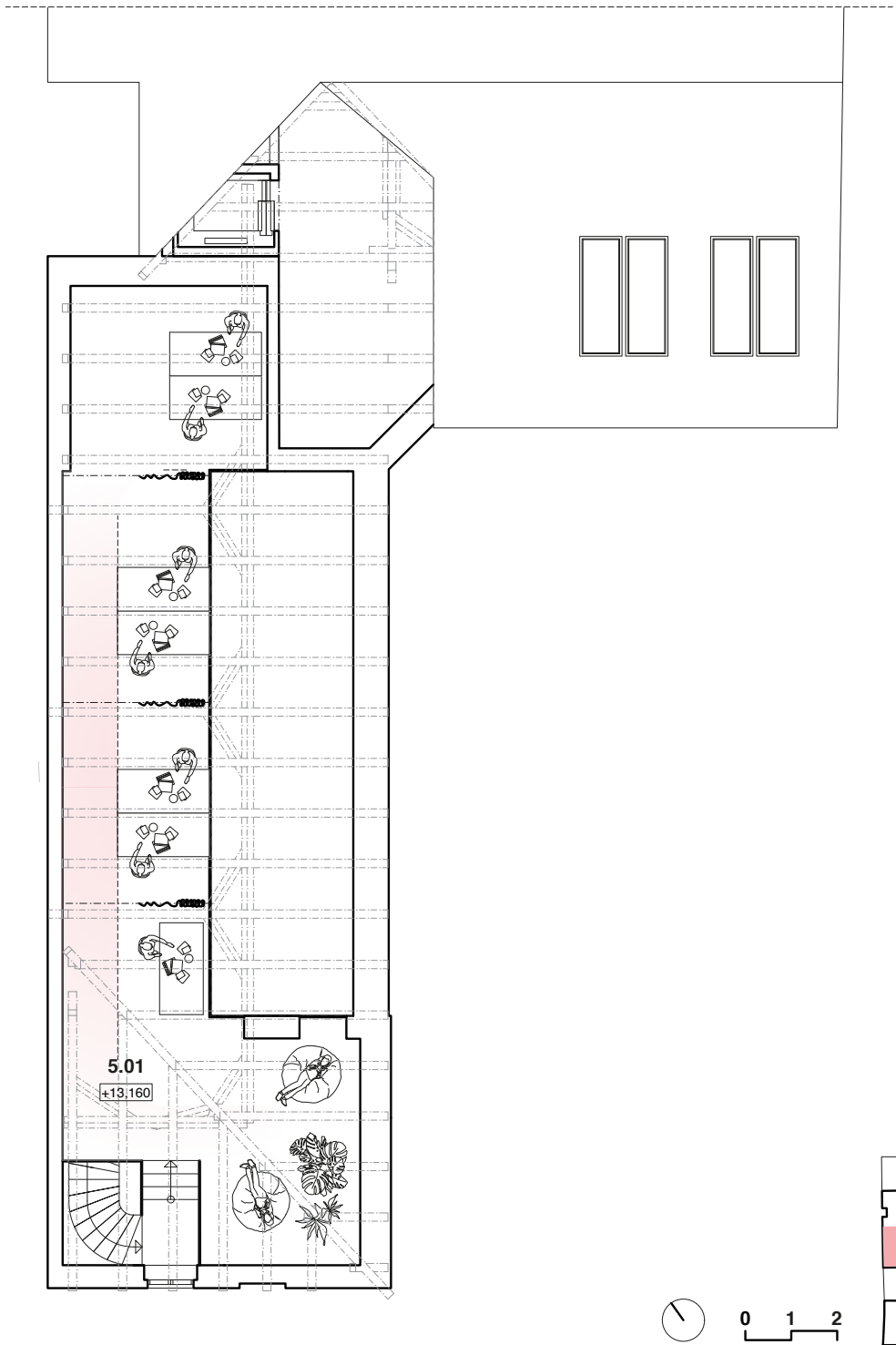
půdorys 5. np

mezipatro - co-working start-upy

Podkroví „věže“ nad sdílenými ateliéry bylo v původním stavu těžko dostupné a konstrukce krovu téměř znemožňovala jeho jakékoli využití.

V návrhu otevírám krov na výšku dvou podlaží. V 4. np jsou navrženy nové stěny podporující pevné vazby krovu. Nad uzavřenými ateliéry v 4. np se nachází mezipatro pro sdílený pracovní prostor - pracovní místa k pronájmu.

Barevný pruh značí prostor pro procházení bez překážek, š. 1200 mm.

co-working s mezipatrem

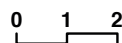
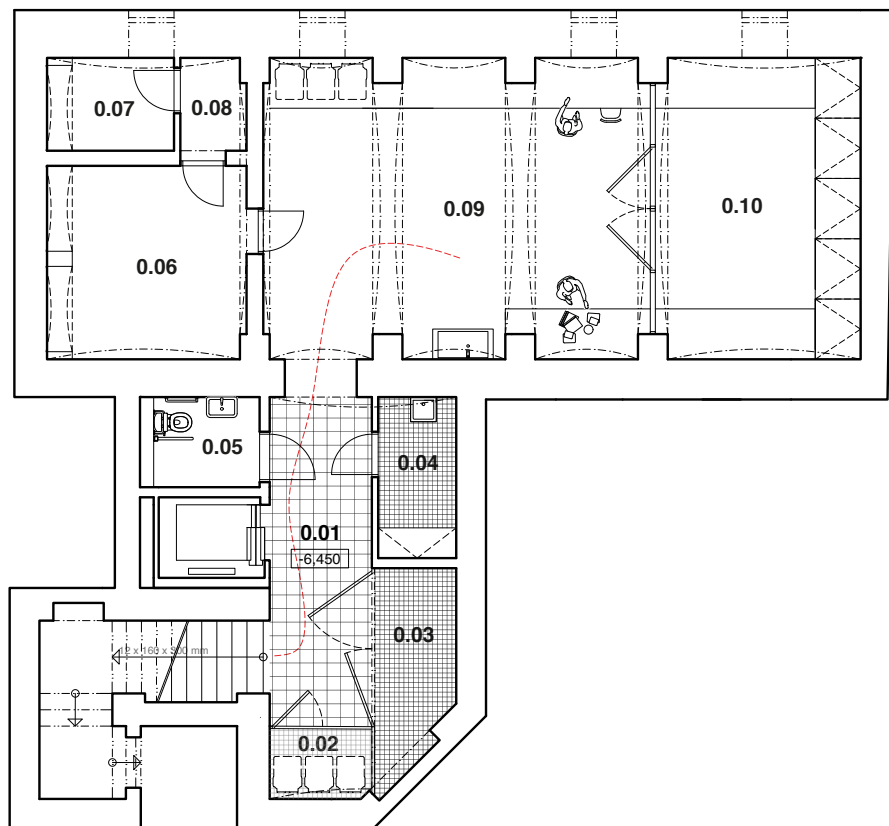
budova B

půdorys 1. pp

dílny

Dílny jsou zde pojaty jako otevřený pracovní prostor lemovaný stoly po obvodu (tzv. ponky). Dílny slouží několika účelům - zázemí pro tvorbu v rámci VESNA Lab, workshopy zaměřené na malé opravy či upcylaci, zájemcům o vlastní využití dílny (po domluvě či pronájmu; pod dohledem zdejšího údržbáře - např. lidé z nízkoprahového centra), či lidé využívající prostory start-upu.

0.01	Chodba	16,2 m ²
0.02	Odpady	2,7 m ²
0.03	Šklad Vesněnky	5,67 m ²
0.04	Úklidová místnost	4 m ²
0.05	WC hendikep	4,24 m ²
0.06	Technická místnost	15,14 m ²
0.07	Záložní zdroj energie pro výtah	4,5 m ²
0.08	Předsíň	2,2 m ²
0.09	Dílna	42,4 m ²
0.10	Údržbář (dohled nad dílnou)	24,7 m ²

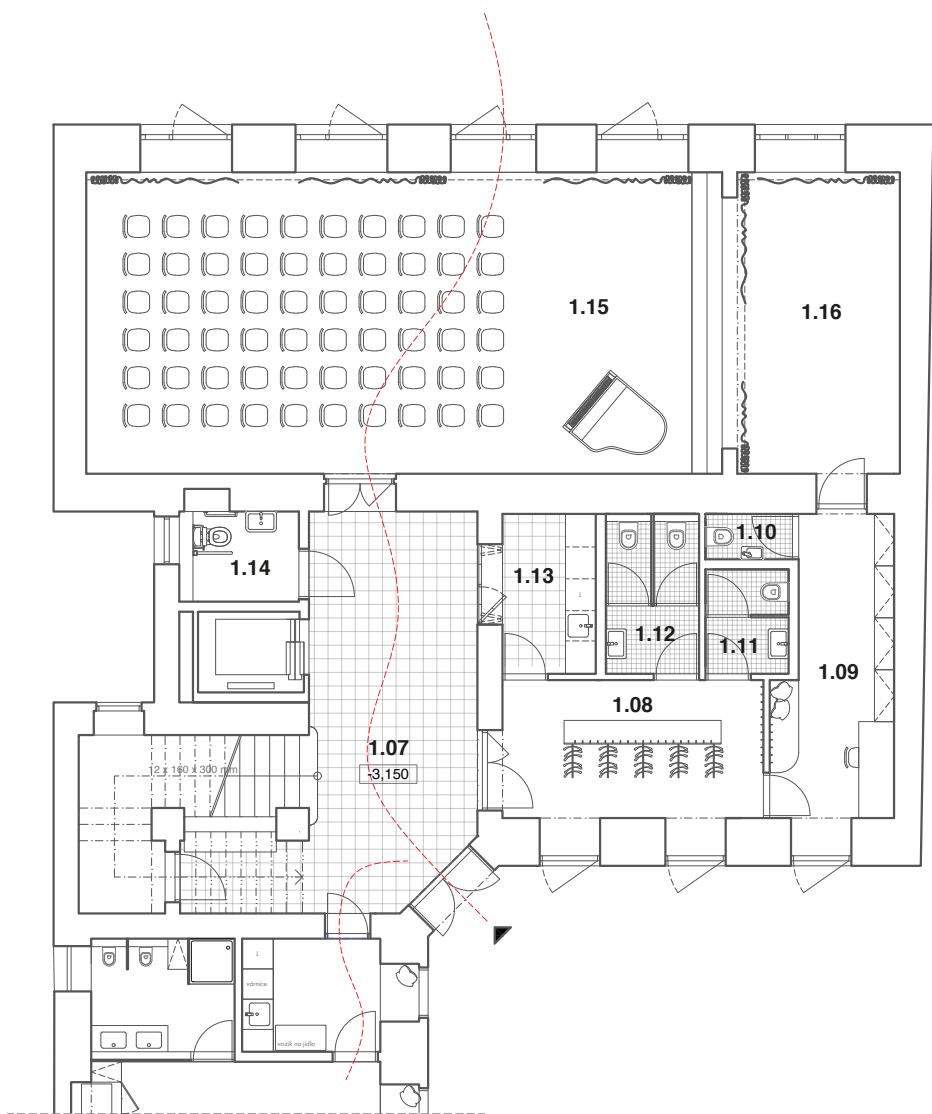
budova B

půdorys 1. np

kulturní sál

Kulturní sál zůstává na stejném místě, jako ve stávajícím stavu. Je doplněn o šatnu, toalety a nové zákulisí. Dále zde navrhuji malou kuchyňku pro přípravu rautu.

1.07	Vstupní hala budovy B / foyer sálu	29,1 m ²
1.08	Šatna (sál)	15 m ²
1.09	Zákulisí sálu	12,2 m ²
1.10	WC (zákulisí)	1,68 m ²
1.11	WC muži	3,18 m ²
1.12	WC ženy	5,7 m ²
1.13	Raut (sál)	5,5 m ²
1.14	WC hendikep	4,24 m ²
1.15	Kulturní sál (kapacita 50 lidí)	75,4 m ²
1.10	Podium	21 m ²

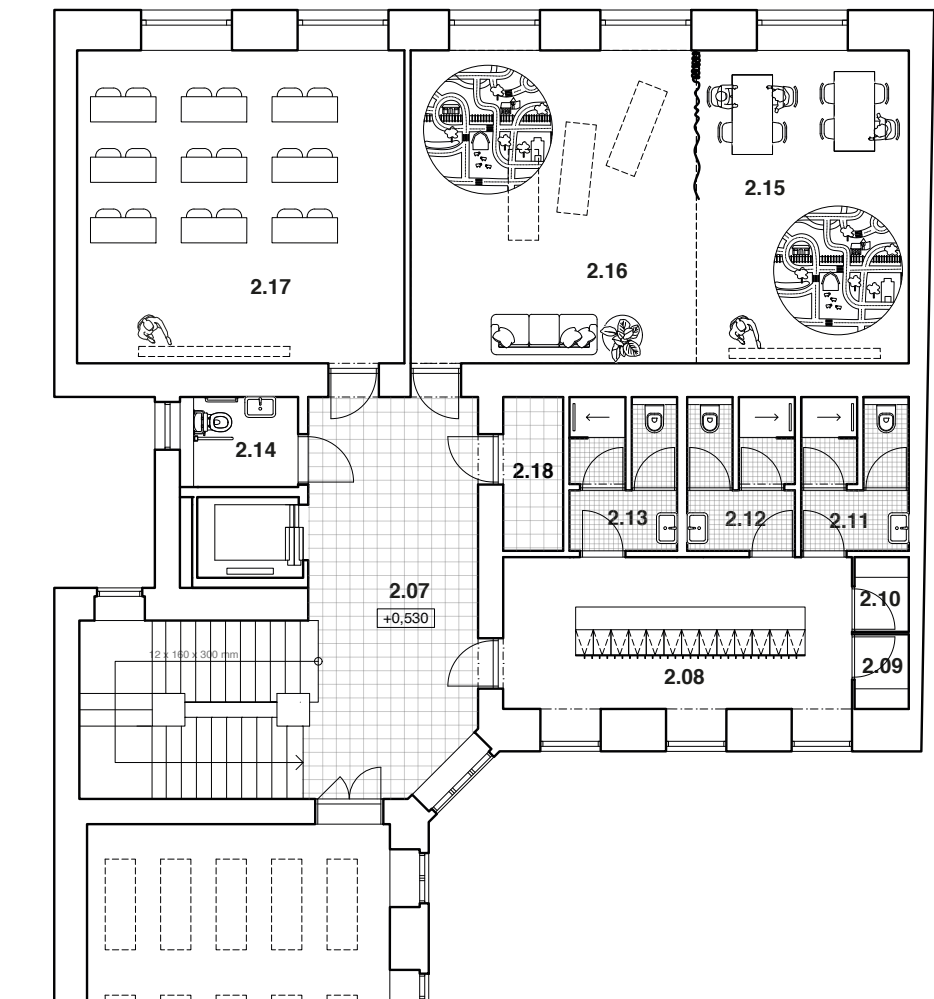

půdorys 2. np

výuka s dětmi

Prostor „dětského centra“ je rozdělen na dvě části. Jednou z nich je malá učebna. Druhou je prostor pro volnější výuku maminek s dětmi. V zadní části se nachází prostor, který lze oddělit v případě tzv. „mateřského coworkingu“.

2.07	Chodba	21,15 m ²
2.08	Šatna (těllocvična)	15 m ²
2.09	Kabina na převlečení	1,6 m ²
2.10	Kabina na převlečení	1,6 m ²
2.11	WC + sprcha (zaměstnanci)	5,9 m ²
2.12	WC + sprcha (ženy)	5,9 m ²
2.13	WC + sprcha (muži)	5,9 m ²
2.14	WC hendikep	4,24 m ²
2.12	WC + sprcha (ženy)	5,9 m ²
2.13	WC + sprcha (muži)	5,9 m ²
2.14	WC hendikep	4,24 m ²
2.15	Pracovní kout/učebna (mateřský coworking)	26,4 m ²
2.16	Učebna pro volnější výuku (maminky s batolaty)	37,3 m ²
2.17	Učebna	39 m ²

0 1 2

půdorys 3. np

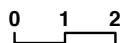
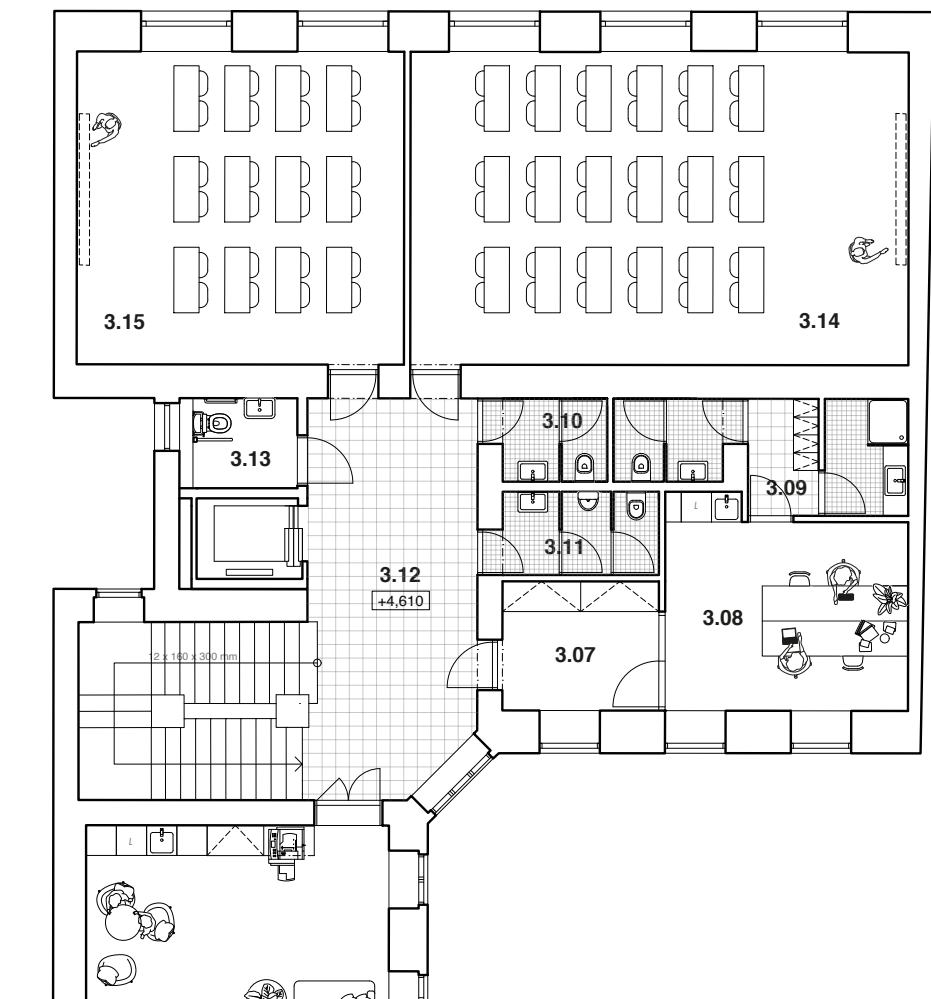
akreditované vzdělávací kurzy

Vesna nabízí akreditované vzdělávací kurzy, které pokrývají širokou škálu témat, od rekvalifikací po osobní rozvoj a odborné dovednosti. V současnosti se zaměřuje na kurzy, jako je kariérní poradenství, řemeslné výroby, výuka jazyků.

Tyto programy jsou navrženy tak, aby byly dostupné v různých obdobích a odpovídaly potřebám různých cílových skupin, včetně mladých dospělých hledajících směr, maminkám na rodičovské dovolené, lidem po změně zaměstnání, migrantům či osobám ohroženým sociálním vyloučením.

Pro tento účel navrhuji dvě učebny s vlastním zázemím.

3.07	Předsíň / šatna (akreditované vzdělávání)	5,3 m ²
3.08	Šborovna (akreditované vzdělávání)	23,4 m ²
3.09	Šatna / WC + koupelna	12 m ²
3.10	WC ženy (akreditované vzdělávání)	3,3 m ²
3.11	WC muži (akreditované vzdělávání)	6 m ²
3.12	Chodba	5,7 m ²
3.13	WC hendikep	4,24 m ²
3.14	Učebna (akreditované vzdělávání)	61,3 m ²
3.15	Chodba (akreditované vzdělávání)	40 m ²

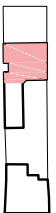
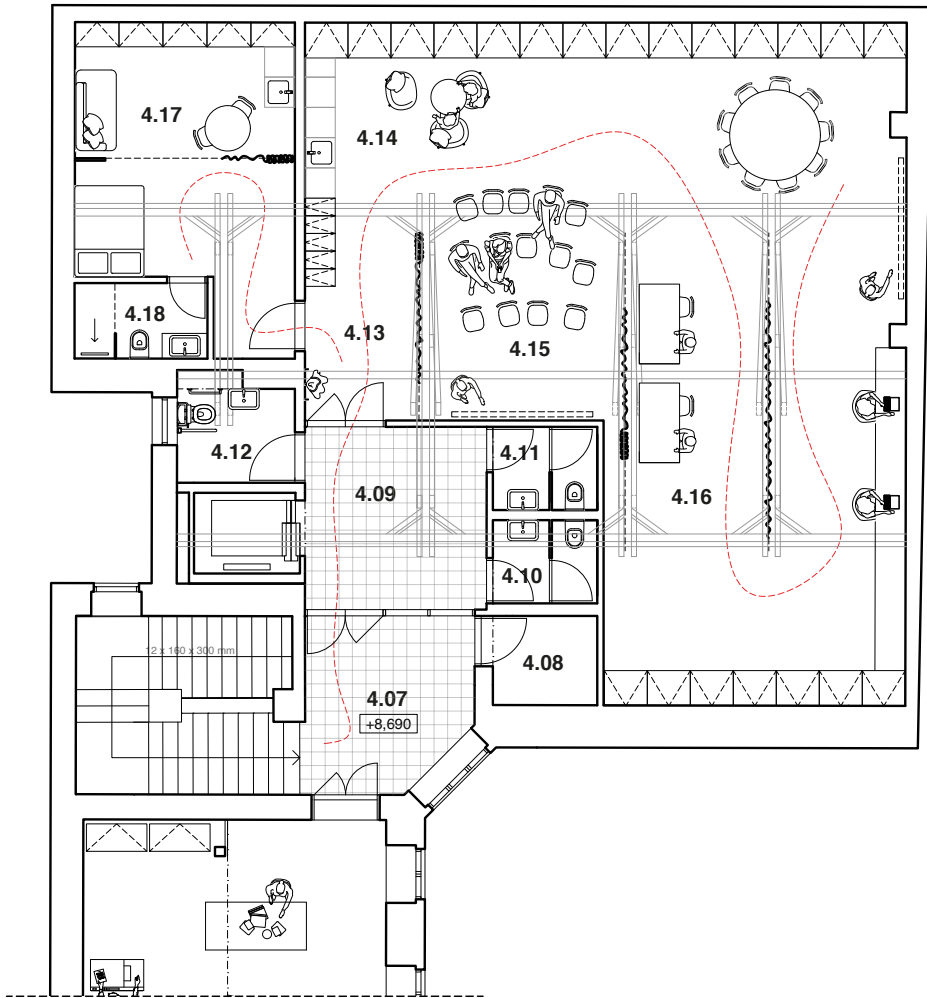
budova B

půdorys 4. np

Vesna Lab

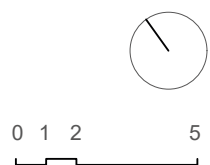
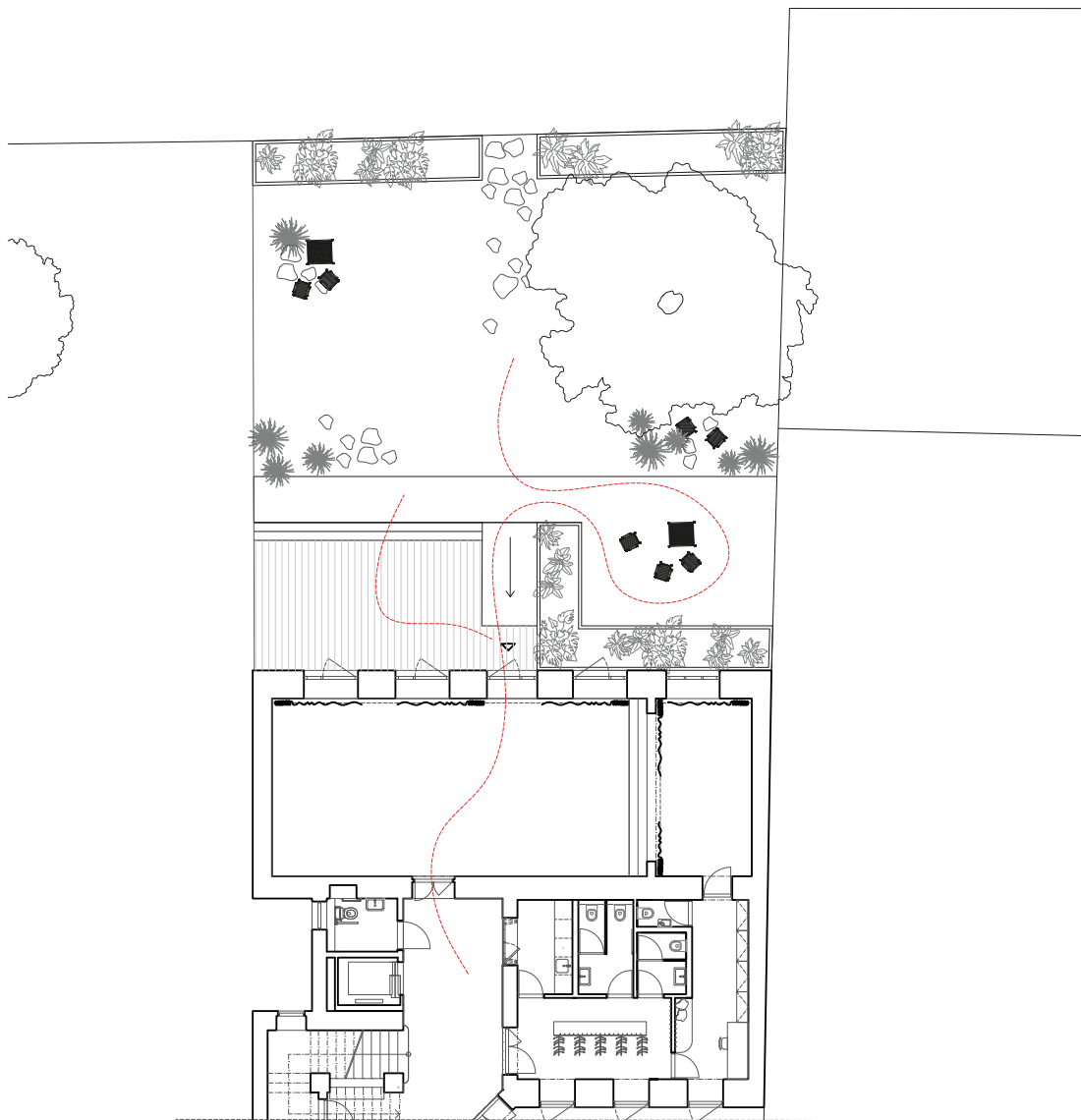
VesnaLab je platforma pro mezioborovou skupinu lidí, kteří pod záštitou Vesny zpracovávají projekt. Je zde prostor pro skupinovou práci, tichá pracovní místa, či promítání na plátně. V přímé návaznosti se zde nachází ubytování pro hostující ve VesnaLab.

4.07	Chodba	12 m ²
4.08	Úklidová místnost	3 m ²
4.09	Chodba	12,75 m ²
4.10	WC muži	3,5 m ²
4.11	WC ženy	3,5 m ²
4.12	WC hendikep	4,24 m ²
4.13	VesnaLab: vstup / zádveří	10 m ²
4.14	VesnaLab: Kuchyňka	15 m ²
4.15	VesnaLab: Promítací plátno	17,2 m ²
4.16	VesnaLab: Pracovní místa (skupinové / individuální)	86 m ²

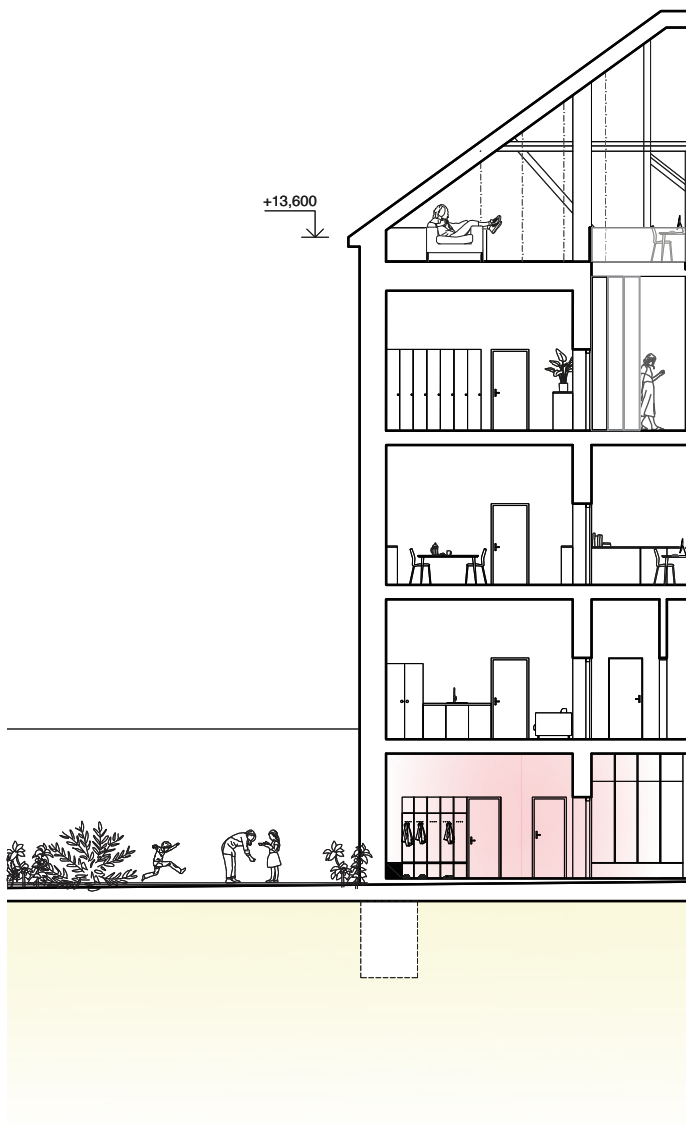
dvůr za budovou B

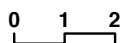
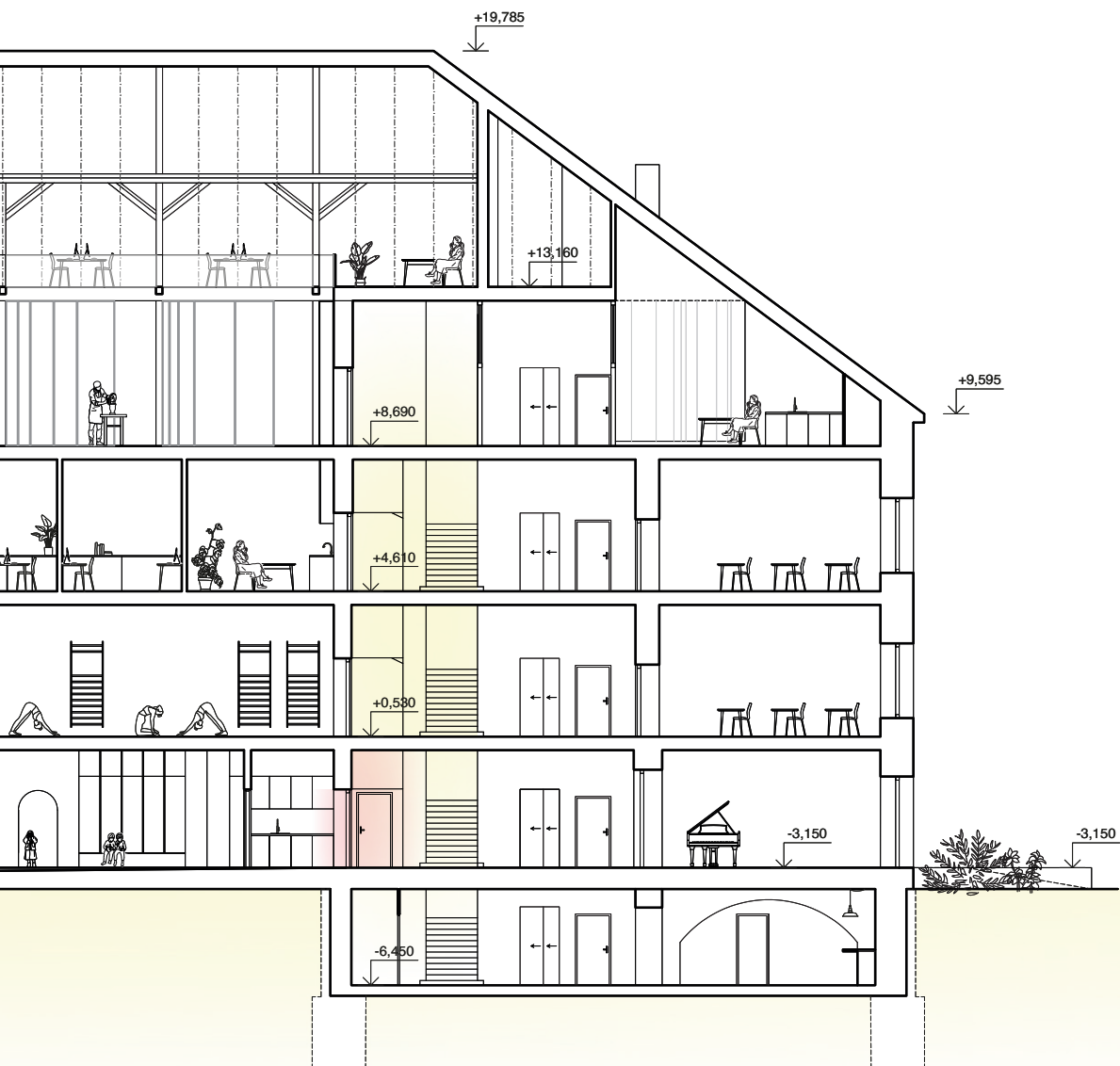
Dvůr za budovou B je přístupný pouze přes kulturní sál, což omezuje jeho dostupnost, zároveň však zajišťuje jeho soukromý charakter. Navrhuji jej využít jako zahradu určenou pro potřeby sálu, venkovní promítání a také jako zázemí pro maminky účastnící se mateřských programů ve Vesně.

budova B

řez A - A'

pohled jihozápadní (budova A)

0 1 2

pohled severovýchodní (budova A)

0 1 2

pohled jihozápadní (budova B)

0 1 2

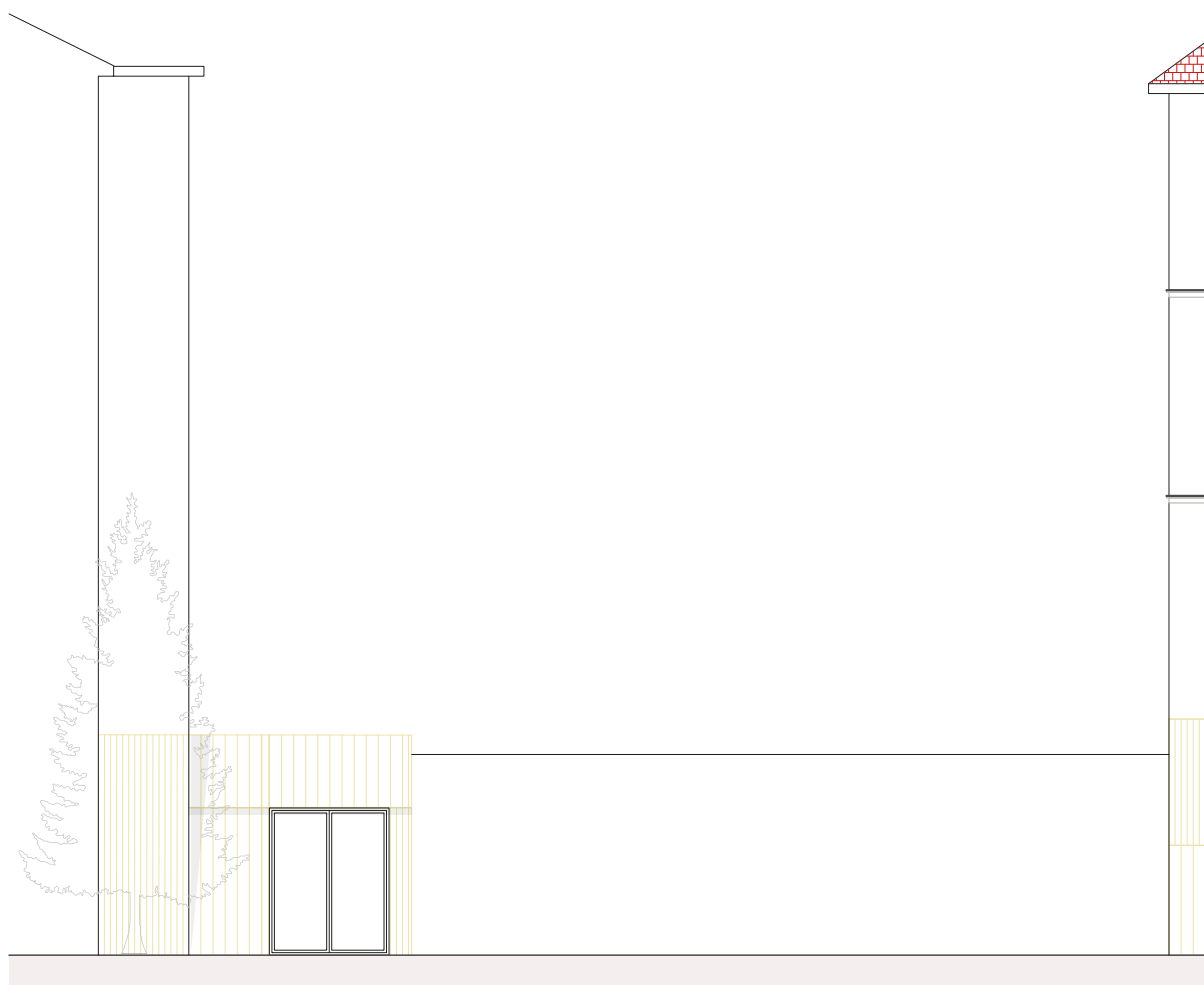

pohled severovýchodní (budova B)

0 1 2

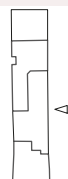

pohled jihovýchodní (budova B)

0 1 2

fasáda

Fasáda je zateplena a sjednocena novou omítkou. Ve dvoře je doplněna o plastický obklad (StoDeco), který vizuálně propojuje obě budovy a zároveň jasně vymezuje přízemní „parter“ směrem do vnitrobloku. Tento prvek oživuje dvůr a přizpůsobuje fasády měřítku blízké člověku.

reference

flexibilita/

Kombinace závěsů, promítacího plátna, polic pro knihy. V návrhu se snažím o kombinaci funkčních prvků pro dosažení flexibility prostorů.

dřevěná přístavba/

Dřevo jako konstrukční materiál přístavby jsem zvolila pro jeho estetickou kvalitu a jednoduchost výstavby. Mimo to i pro jeho nízkou cenu.

střešní okno/

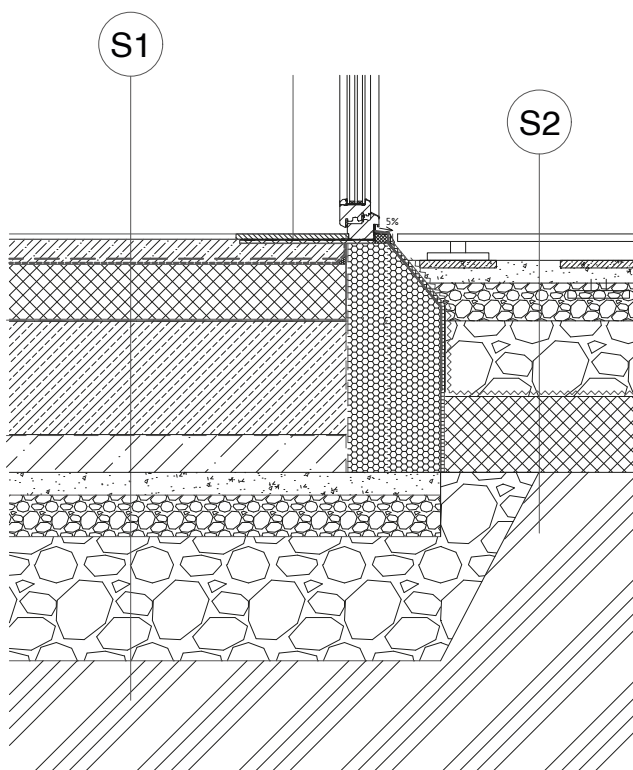
V budově A navrhují velkoformátové střešní okno. To jednak propustí do výtvarných ateliérů dostatek světla, ale prostor podkroví se tak mimo to stane i reprezentativním prostorem Vesny.

13/

detail

dřevěná přístavba

1:20

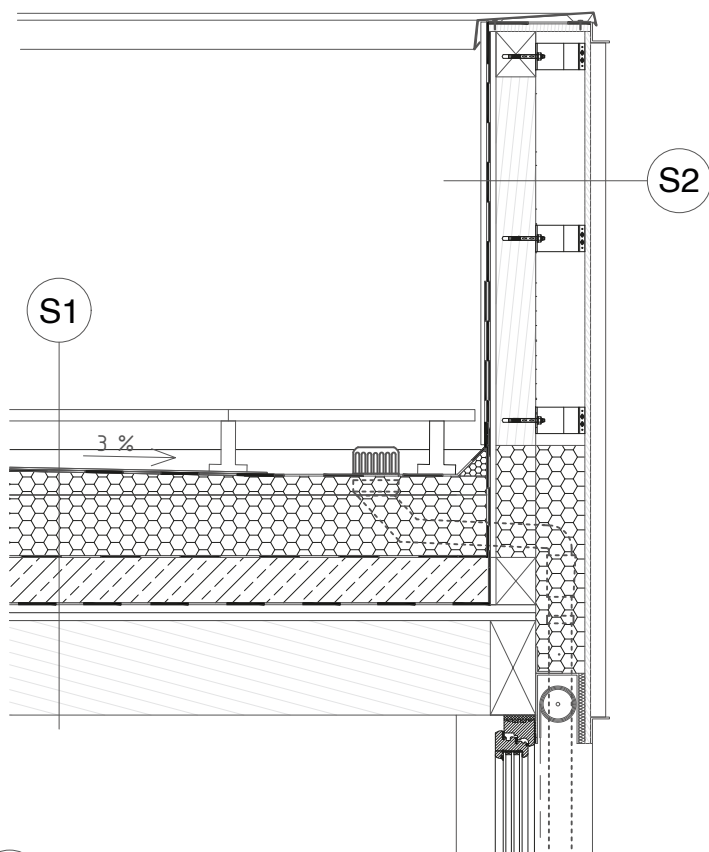
S1

Nášlapná vrstva - marmoleum	30 mm
Anhydrit	60 mm
Hliníková rozváděcí folie a topné kabely	
Tepelná izolace XPS	150 mm
Hydroizolace SBS	5 mm
ŽB deska	300 mm
Hydroizolace SBS	5 mm
Penetrační náter	-
Podkladní beton	100 mm
Štěrka fr. 4 - 8	40 mm
Štěrka fr. 8 - 16	100 mm
Štěrka fr. 16 - 32	300 mm
Původní zemina	-

S2

Terasová prkna Thermowood	30 mm
Rektifikační terče	50 mm
Betonové dlaždice pod terčemi	25 mm
Štěrka fr. 4 - 8	40 mm
Štěrka fr. 8 - 16	100 mm
Štěrka fr. 16 - 32	300 mm
Nopová folie	-
XPS blok	200 mm
Původní zemina	

$U = 0,23 \text{ W/m}^2\text{K}$

S1

Terasová prkna Thermowood	30 mm
Rektifikační terče	30 - 150 mm
Ochranná geotextilie	5 mm
Hydroizolace (SBS pásy)	10 mm
Spádová tepelná izolace (3 %)	50 - 150 mm
Tepelná izolace (PIR)	160 mm
Parozábrana (ALU folie)	5 mm
Lehký beton (Liapor) spřažený s dřevěným záklopem	120 mm
PE folie	5 mm
Záklop z překližky	2 x 21 mm
BSH hranoly (BSH GL24h)	250 mm

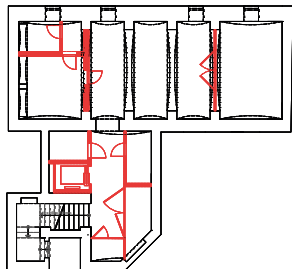
S2

Dřevěný záklop z překližky	20 mm
Hydroizolace (vytažená ze skladby střechy)	30 - 150 mm
OSB záklop	15 mm
Dřevěné sloupky (konstrukce atiky)	100 mm
Kotvicí ocelové prvky	130 mm
Dřevěný záklop z OSB	20 mm
StoDeco - tvarované fasádní profily	40 mm

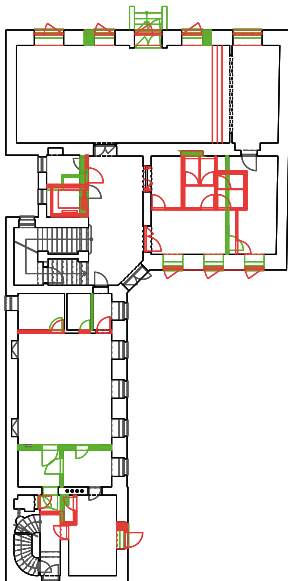
$U \approx 0,22 \text{ W/m}^2\text{K}$

bourané a nové konstrukce

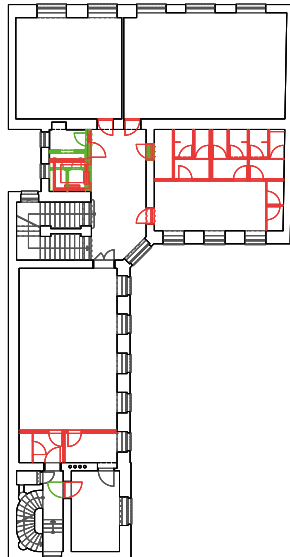
budova B - 1. PP

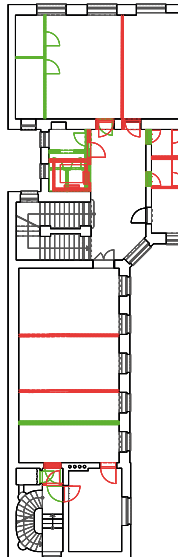
budova B - 1. NP

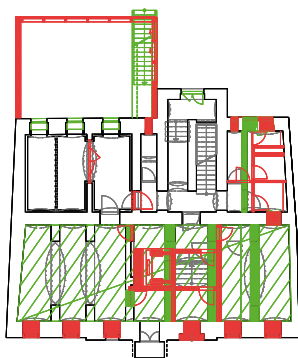
budova B - 2. NP

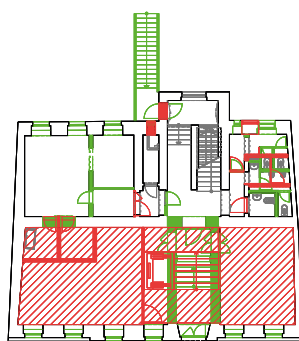
budova B - 3. NP

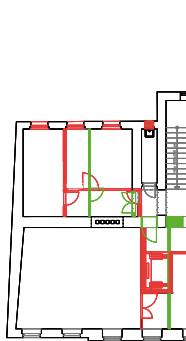
budova A - 1. PP

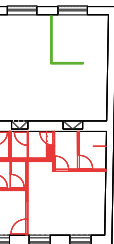
budova A - 1. NP

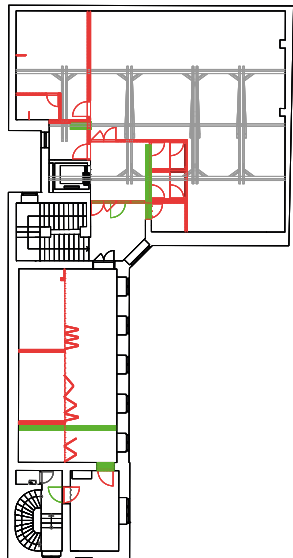
budova A - 2. NP

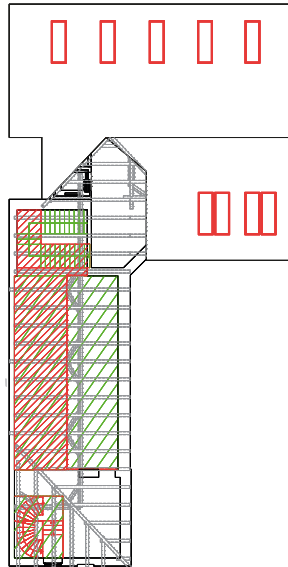
NP

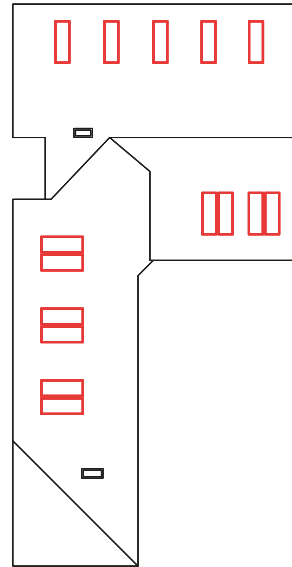
budova B - 4. NP

budova B - 5. NP

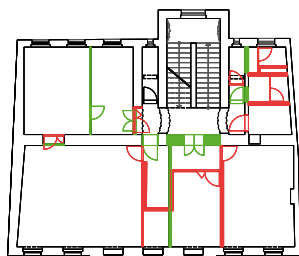
budova B - střecha

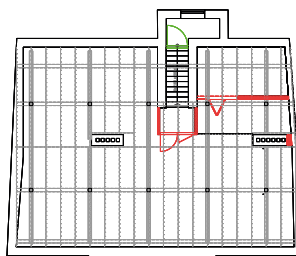
NP

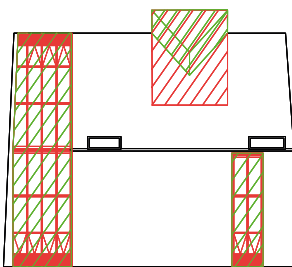
budova A - 3. NP

budova A - 4. NP

budova A - střecha

bourané konstrukce

nové konstrukce

urbanistické řešení

Parcela na Údolní 10 se nachází v historické řadové zástavbě v centru města Brna. Průčelí budovy A je součástí chráněné památkové zóny. Na budovu A navazuje úzký pozemek, dvůr, který ji původně spojoval s paralelní ulicí Jaselská. Po naplnění kapacity budovy A zde byla později vystavěna budova B, tzv. „zahradní budova“. Tak vznikl uzavřený dvůr mezi oběma budovami. Za budovou B pokračuje zeleň vnitrobloku, která volně navazuje na původní školu Vesny na ul. Jaselská.

provozní a technické řešení

V budově A je v přízemním podlaží stávající strop nahrazen novým sníženým stropem ukotveným do nosných konstrukcí. V každém patře jsou odstraněny některé nenosné konstrukce.

Nové dispozice jsou vystavěny z příček Rigips. Budova A je zateplená ze severní strany (do dvora), budova B je zateplena z obou stran. Historické šambrány kolem oken jsou po zateplení nahrazeny profilovaným obkladem od stejného výrobce, jako obklad v „parteru dvora“.

architektonické řešení

Projekt se zabývá přehodnocením stávajících prostor a jejich přizpůsobení současným potřebám kulturní, vzdělávací i komunitní činnosti.

Zásadní výzvou projektu je zajištění bezbariérovosti, která je v současném stavu výrazně limitovaná. Stávající vstup je pro osoby s omezenou pohyblivostí prakticky nedostupný — za vstupními dveřmi následuje několik schodů, dvůr je dále oddělen dalším převýšením. Návrh tuto bariéru odstraňuje snížením podlahy vstupního prostoru v budově A na úroveň přilehlé ulice a novou vestavbou výtahu, který umožní plynulý pohyb mezi podlažími. Druhý výtah je situován v budově B, čímž se zajišťuje bezbariérový přístup v celém areálu.

Budovu A využívá Vesna převážně pro vlastní potřeby, zatímco v budově B jsou některé učebny pronajaty nedaleké zdravotní škole. Současná kapacita je na hranici možností, ale pokud by obě budovy sloužily výhradně aktivitám Vesny, kapacitně by plně vyhovovaly. V návrhu navrhuji využití všech podkrovních prostor, které tuto kapacitu ještě navyšují.

Nové rozložení funkcí je uspořádáno tak, aby gradovalo od veřejného k soukromějšímu.

Přístavba do dvora, která rozšiřuje prostory keramické dílny, slouží mimo to i k aktivaci dvora mezi budovami A a B. Ten slouží návštěvníkům budovy A, dětské skupině Vesněnce a jako průchod do budovy B.

Fasáda je zateplena a sjednocena novou omítkou. Ve dvoře je doplněna o plastický obklad (StoDeco), který vizuálně propojuje obě budovy a zároveň jasně vymezuje přízemní „parter“ směrem do vnitrobloku.

zdroje

BERAN Jan, HANUŠOVÁ Petra, LANÍKOVÁ Natálie, LUŇÁK Filip a PRŮŠA Stanislav. Předdiplomní projekt VESNA LAB III. Fakulta architektury Vysokého učení technického v Brně, 2024. Předdiplomní projekt. Vysokého učení technického v Brně.

Oldenburg, R. (1999). The Great Good Place: Cafes, Coffee Shops, Bookstores, Bars, Hair Salons, and Other Hangouts at the Heart of a Community. New York: Marlowe & Company.

ŽENSKÝ VZDĚLÁVACÍ ÚSTAV BRNO. Ženský vzdělávací ústav Brno [online]. Aktualizováno únor 2025 [cit. 2025-02-18]. Dostupné z: <https://spolekvesna.cz/>.

NÁRODNÍ PAMÁTKOVÝ ÚSTAV. Památkový katalog [online]. [cit. 2025-04-04]. Dostupné z: <https://www.pamatkovykatalog.cz/>.

pozn.

Korektura textů: chat.gpt.com

